

Ν. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ καὶ Α. ΚΟΥΖΟΥΛΑΡΗ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΟΝ

ΕΙΣ ΤΕΥΧΗ ΤΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΛΕΤΙΚΟΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΜΑΘΗΤΕΥΟΥΣΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΨΟΤΕΡΟΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ

ἑπιδιορθωμένη.

ΤΕΥΧΟΣ Α΄

ΕΝ ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΝ ΤΩ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΕΡΑΣΤΑ,

ΤΥΠΟΣΙΣ Α. ΚΟΡΟΜΒΛΑ.

1888.

Ν. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ καὶ Α. ΚΟΥΖΟΥΛΑΡΗ.

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ
ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΟΝ

ΕΙΣ ΤΕΥΧΗ ΤΡΙΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΑΣΤΙΚΟΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ ΜΑΘΗΤΕΥΣΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ.

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ
ἐπιδιορθωμένη.

ΤΕΥΧΟΣ Α΄.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΝ Τῷ ΕΝ ΓΑΛΑΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙῳ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΔΕΠΑΣΤΑ.

ΤΥΠΟΙΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ.

1888.

« Εἰ γάρ κεν καὶ σμικρὸν ἐπὶ σμικρὸν καταθεῖο
καὶ θαμὰ τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καὶ τὸ γένοιτο ».
Ἡσίοδος (Ἔργ. 361—362).

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ κ.
Ν. Εὐσταθίου.

Εὐσταθίου

Ἀδεία τοῦ Αὐτοκρ. Ὑπουργ. τῆς Δημοσ. Ἐκπαιδεύσεως
(ὑπ' ἀριθ. 366, 4 Ἰουλίου 1887).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΤΗΣ Β'. ΕΚΔΟΣΕΩΣ.

—ολλλλλλο—

Ἐδηλώσαμεν ἤδη ἐν τῷ προλόγῳ τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ ἡμετέρου ἔργου, ὅτι ἡ ἐκπόνησις τοιοῦτου ἐγχειριδίου πολ-
λὰς παρέχει δυσκολίας διὰ τε τὴν φύσιν τοῦ περιεχομένου
καὶ τὰς περὶ διδασκαλίας τῆς γλώσσης ἡμῶν ἐπικρατούσας
παιδαγωγικὰς γνώμας, καὶ ὅτι τὸ ἔργον ἡμῶν δὲν δύναται
κατ' ἀκολουθίαν νὰ ἦναι ἀπηλλαγμένον σφαλμάτων, ἐν ὅσῳ
ἡ ἡμετέρα γλῶσση ἐν τοιαύτῃ καταστάσει διατελεῖ. Συνεχῆς
μελέτη καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἔργου ἡμῶν πείρα ἐδι-
καιώσαν τὰς δηλώσεις ἡμῶν ταύτας καὶ ὑπηγόρευσαν ἡμῖν
τὰς μικρὰς βελτιώσεις καὶ μεταβολάς, ἃς ἐν τῇ δευτέρῃ
ταύτῃ ἐκδόσει ἐπιφέρομεν.

Τὸ ἡμέτερον ἔργον καὶ αὖθις διήρηται εἰς τρία τεύχη διὰ
λόγους, οὓς ἐκρίναμεν ἀναγκαῖον νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα ἐν
συνόψει, διότι τινὲς τῶν συναδέλφων φρονουῦσιν, ὅτι ἡ ἐν τῇ
δημοτικῇ σχολῇ τούλάχιστον διδασκομένη γραμματικὴ ὕλη
πρέπει νὰ περιλαμβάνηται ἐν ἐνὶ τεύχει.

Σέβας μὲν ἀπονέμομεν τὸ προσῆκον εἰς τὴν γνώμην τῶν
ἐλλογίμων συναδέλφων, ἀλλ' ἔχομεν λόγους νὰ μὴ παραδε-
χώμεθα αὐτὴν, τοὺς ἐξῆς.

Ἐν ἐγχειριδίῳ προωρισμένῳ διὰ δημοτικὴν σχολὴν, ἔστω ἐκ τεσσάρων τάξεων ἀποτελουμένην, ἀνάγκη βεβαίως κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν νὰ περιέχεται ἐκ τῆς Γραμματικῆς τοσαύτη ὕλη, ὅση δύναται νὰ διδασχθῇ ἐν διαστήματι τεσσάρων ἔτων. Καὶ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος διδάσκονται γραμματικοὶ τινες κανόνες καὶ τύποι ἀνευ ἐγχειριδίου, δι' ἐφαρμογῆς, κατὰ τὸ δεύτερον ὁμῶς, ὅποτε δίδεται τοιοῦτον εἰς τοὺς μαθητὰς κυρίως χάριν τῶν τύπων καὶ ἀσκήσεων, δύναται ὁ μαθητὴς νὰ διδασχθῇ ὅλην τὴν ἐν αὐτῷ περιεχομένην ὕλην; Οὐχὶ βεβαίως, ἀλλὰ μέρος αὐτῆς, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τινός, δηλ. τῶν κλίσεων ἢ τῶν ἀντωνυμιῶν, τὰ δὲ λοιπὰ μέρη παραλείπονται διὰ τὸ ἄλλο ἔτος. Ἀλλὰ τότε διατί τὸ δυνάμενον νὰ διδασχθῇ ποσὸν νὰ μὴ ἀποτελῇ τεῦχος ἴδιον, νὰ ὑποβάλληται δὲ ὁ μαθητὴς εἰς περιττὰς δαπάνας; Εἶναι δὲ καὶ ὀρθὸν τὸ τοιοῦτον μέτρον; Πρέπει δηλ. οἱ μαθηταὶ νὰ διδάσκωνται μέρη τινὰ μόνον, περὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδεμίαν γνώσιν νὰ ἔχωσιν; Ἡμεῖς τοῦλάχιστον ἔχομεν λόγους νὰ φρονῶμεν τὸ ἐναντίον. Ἀνάγκη καθ' ἡμᾶς καὶ ἐν τῇ δευτέρᾳ τάξει, ὡς καὶ ἐν πάσῃ ἄλλῃ τάξει τῆς δημοτικῆς σχολῆς, νὰ διδάσκωνται ἐκ πάντων τῶν μερῶν τῆς Γραμματικῆς τὰ οὐσιωδέστατα καὶ γενικώτατα, ὡς συντελοῦντα εἰς τὴν κατανόησιν τῶν ἐπουσιωδεστέρων καὶ γενικωτέρων, δι' ὧν συμπληροῦνται βαθμηδὸν ἐν τοῖς λοιποῖς τεύχεσι τὰ διδασχθέντα. Δυστυχῶς πᾶσα ἄλλη πορεῖα οὐ μόνον ἀσύμφορος ἀποβαίνει, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατος· διότι, πῶς δύναται ὁ μαθητὴς νὰ διδασχθῇ καὶ κατανοήσῃ ὅλα τὰ γραμματικὰ πάθη

ἢ φαινόμενα, ἅτινα παρουσιάζει ἡ ἐκθλιψις ἢ ἡ κρᾶσις, ἂν μὴ πρότερον διδασχθῇ τὰ περὶ τροπῆς τῶν συμφώνων; ἢ πῶς ταῦτα δύναται νὰ διδασχθῶσι καὶ νὰ καταστῶσι παραμόνιμα, ἂν μὴ διδασχθῶσιν ἄλλα, ἐν οἷς παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν; Πῶς δὲ δύναται νὰ διδασχθῇ ὁ μαθητὴς ὅτι « τὸ α τῶν θηλυκῶν πρωτοκλίτων ἐπιθέτων εἶναι μακρόν μὲν, ἐὰν ταῦτα ἔχωσιν ἀρσεικὸν δευτερόκλιτον, βραχὺ δέ, ἐὰν τὸ ἀρσεικὸν ἦναι τριτόκλιτον », ἐὰν μὴ πρότερον διδασχθῇ τὰς τρεῖς κλίσεις; Ἡ πῶς θὰ δυνηθῶσι νὰ κατανοήσωσι τὸν κανόνα « τὰ εἰς εἶα παραγόμενα ἐκ τῶν εἰς εὐω ληγόντων ῥημάτων ἔχουσι τὸ α μακρόν », ἂν μὴ προηγηθῇ διδασκαλία οὐσιωδεστάτων τινῶν κανόνων ἐκ τῶν περὶ ῥήματος καὶ παραγωγῆς κεφαλαίων; Οὐδεὶς ἄλλος τρόπος ὑπάρχει, ἢ ἂν ὁ διδάσκαλος, ἀναζητῶν ἐκάστοτε τὰ κατάλληλα μέρη, παραπέμπῃ εἰς αὐτὰ τοὺς μαθητὰς, ὅπερ καὶ δύσκολον καὶ ὀχληρὸν εἰς τε τὸν διδάσκαλον καὶ τοὺς μαθητὰς, καὶ περιττὸν καὶ ἐπιβλαβές.

Ἀνάγκη λοιπὸν δι' ἐκάστην σχεδὸν τάξιν τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐπιτρέπεται νὰ δοθῇ βιβλίον, νὰ συντάσσῃται ἴδιον ἐγχειρίδιον ἐκάστου μαθήματος, περιέχον ποσὸν γνώσεων δυναμένων νὰ διδασχθῶσιν ἐν διαστήματι ἐνὸς ἔτους, τεταγμένων δὲ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῶν σειρὰν, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης, τῆς ψυχολογικῆς δηλαδὴ καταστάσεως τοῦ μαθητοῦ.

Ταῦτα ἔχοντες πρὸ ὀφθαλμῶν ἐξακολουθοῦμεν ἐμμένοντες

ἐν τῇ γνώμῃ ἡμῶν ταύτῃ, μέχρις οὗ λόγοι πειστικώτεροι ἀποδείξωσιν ἡμῖν ὡς ὀρθοτέραν τὴν ἐναντίαν.

ΟΙ ΠΟΝΗΣΑΝΤΕΣ.

Ἡ ἐν τόσῳ βραχεῖ χρονικῷ διαστήματι ἐξάντλησις καὶ τῆς Β' ἐκδόσεως τῆς ἡμετέρας Γραμματικῆς οὐ μόνον προξενεῖ ἡμῖν τὸ εὐάρεστον ἐκεῖνο ἠθικὸν συναίσθημα, τὸ ἐκ τῆς ἠθικῆς ἀμοιβῆς, ἣτις εἶναι τὸ μόνον εὐγενὲς ἐλατήριον εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ τελειοποίησιν παντὸς ἔργου, ἀλλὰ συγχρόνως κρατύνει καὶ τὴν πεποίθησιν ἡμῶν, ὅτι αἱ βάσεις, ἐφ' ὧν εἶναι συντεταγμένον τὸ ἔργον ἐγένοντο ἀσπασταί.

Θαρροῦντες λοιπὸν προβαίνομεν καὶ εἰς τὴν Γ' ἔκδοσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων ἐρειδόμενοι, τὴν αὐτὴν διαίρεσιν καὶ διάταξιν τῆς ὕλης τηροῦντες καὶ ἐν γένει τὴν αὐτὴν πορείαν πορευόμενοι, περιοριζόμενοι δὲ εἰς τὴν διόρθωσιν τῶν πραγματικῶν σφαλμάτων, ὅσας ἢ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης τοιαῦτα ἡμῖν ὑποδείξῃ.

ΟΙ ΠΟΝΗΣΑΝΤΕΣ.

ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

§ 1.

α) Τὰ εικοσιτέσσαρα γράμματα τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης διαιροῦνται εἰς φωνήεντα καὶ εἰς σύμφωνα.

β) Τὰ φωνήεντα εἶναι ἑπτὰ

α, ε, η, ι, ο, υ, ω.

γ) Τὰ δὲ σύμφωνα δεκαεπτὰ

β, γ, δ, ζ, θ, κ, λ, μ, ν, ξ, π, ρ, σ, τ, φ, χ, ψ.

δ) Τὰ φωνήεντα διαιροῦνται εἰς μακρά, βραχέα καὶ δίχρονα.

Μακρὰ η, ω.

Βραχέα ε, ο.

Δίχρονα α, ι, υ.

Ἀσκήσεις.

Κλίνη, κώδων, γεωργός, τροφή, μάθημα, πόλεμος, κάθισμα, τράπεζα, παράδοσις, ἔδρα, θρανίον, βιβλίον, ἀηδών, πτηνόν, λέμβος, πλοῖον, θυγάτηρ, κόλπος, θάλασσα, γράφω, λέγω, τρώγω, παίζω.

SISMANOGLIO
MEGARO

ε) Δύο φωνήεντα προφερόμενα μονοφώνως ονομάζονται δίφθογγος.

Διφθόγγους ἔχομεν ἑνδεκά·

αι, ει, οι, υι, αυ, ευ, ηυ, ου, ι, η, υ.

Αἱ δίφθογγοι εἶναι μακραί.

Ἀσκήσεις.

Παίζω, αἶμα, θαῦμα, τραῦμα, δοῦλος, μοῖρα, ἴμαθ-ρος, λευκός, ὠραῖος, κοῖλος, αὐλός, εὐδαίμων, χεῖλος, θεῖος, μυῖαι, υἰός, ηὔξανον, καίω, κρούω, κραυγή, μαῖα, ὦδή, ἄσμα, εὐαίσθητος, ἀναίσθητος, ἄνους, κοῦφος, δειλός, λούομαι, ἰππεύς.

§ 2.

α) Πᾶσα λέξις ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς ἢ πλείοτέρων συλλαβῶν, οἶον, μὴν, νέ-ος, ἄ-γι-ος, πη-δά-λι-ον.

β) Ἡ τελευταία συλλαβὴ τῆς λέξεως ονομάζεται λήγουσα, ἢ πρὸ τῆς ληγούσης παραλήγουσα καὶ ἢ πρὸ τῆς παραληγούσης συλλαβὴ ονομάζεται προπαραλήγουσα· π. χ.

	προπαραλήγουσα	παραλήγουσα	λήγουσα
		νέ —	ος.
	μα —	θη —	τής.
στρα —	τι —	ώ —	της.

Ἀσκήσεις.

Ὁ ἀετὸς εἶναι πτηνὸν ἀρπακτικόν. Ὁ λέων ζῆ συνήθως εἰς θερμὰ κλίματα. Ἄλλοτε ὑπῆρχον καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα λέοντες, ἀλλὰ τῶρα οὐδαμοῦ τῆς Εὐρώπης εὐρίσκονται.

γ) Ἡ λέξις λέγεται μονοσύλλαβος, ὅταν ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς συλλαβῆς· δισύλλαβος, ἐκ δύο, καὶ πολυσύλλαβος, ἐκ πολλῶν συλλαβῶν.

Μονοσύλλαβοι· δῖς, παῖς, χεῖρ, φῶς, χθές.

Δισύλλαβοι· ἔτος, λέων, στῆθος, μῆλον, καλός.

Πολυσύλλαβοι· αἴθουσα, ἄμπελος, ἄξιος, δικαιοσύνη.

δ) Σύμφωνον εὐρισκόμενον μεταξύ δύο φωνηέντων συλλαβίζεται μὲ τὸ ἀκόλουθον· οἶον, χάρις, ζημία, ἡλικία, καθαριότης, περιποιῶμαι.

Ἀσκήσεις.

Τὸ μῆλον εἶναι γλυκόν. Τὸ στρῶμα τοῦτο εἶναι σκληρόν. Ὁ ποταμὸς οὗτος καλεῖται Πηνειός. Τὸ παιδίον τοῦτο εἶναι πολὺ φρόνιμον καὶ διὰ τοῦτο ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν γονέων του. Ἡ νόσος αὕτη εἶναι θανατηφόρος.

ε) Ἡ συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα, ὅταν ἔχη βραχὺ φωνῆεν· μακρά, ὅταν ἔχη μακρὸν φωνῆεν ἢ δίφθογγον· π. χ. νόσος, λόγος, φόβος, ὄρος, λέγε· μήτηρ, κώμη,

ποιμήν, αὐχὴν, κώδων, εὐδαίμων, θέλω, κόρη, βολή, ἔτοιμος, κόπτω, πτηνόν.

Ἀσκήσεις.

Ὁ οἶκος οὗτος εἶναι ὠραῖος. Αἱ μηλέαι εἶναι δένδρα μικρά. Ὁ πλοῦτος εἶναι εἰς τινὰς μὲν ἀνθρώπους ἀγαπητός, εἰς ἄλλους δὲ μισητός. Τὸ δρέπανον εἶναι ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ γεωργὸς θερίζει τὸν σῖτόν του. Τὸ ἔτος διαιρεῖται εἰς τέσσαρας ὥρας, τὸ ἔαρ, τὸ θέρος, τὸ φθινόπωρον καὶ τὸν χειμῶνα.

στ) Θέσει μακρὰ λέγεται ἡ συλλαβή, ὅταν ἔχη βραχὺ φωνῆεν πρὸ δύο ἢ καὶ τριῶν συμφώνων ἢ καὶ πρὸ τῶν γραμμάτων ζ, ξ, ψ· π. χ. κόραξ, δόξα, ὕψος, ἔβδος, ἔστρεφον.

§ 3.

α) Τόνους ἔχομεν τρεῖς· τὴν ὀξεῖαν (´), τὴν βαρεῖαν (˘) καὶ τὴν περισπωμένην (˘˘) (α).

β) Αἱ λέξεις, αἱ δεχόμεναι ὀξεῖαν εἰς τὴν λήγουσαν, λέγονται ὀξύτονοι· οἶον, ὀρθός, ἰσχνός, ὠχρός, ψυχρός, μικρός, μισθός· εἰς τὴν παραλήγουσαν, παροξύτονοι· οἶον, φόβος, νόσος, κόσμος, πάθος, ἔργον· αἱ δὲ δεχόμεναι

(α) Τὴν δύναμιν τοῦ τόνου ἄς διδάξῃ ὁ διδάσκαλος ἐπὶ παραδειγμάτων μόνον.

μεναι τὴν ὀξεῖαν εἰς τὴν προπαραλήγουσαν λέγονται προπαροξύτονοι· οἶον, μέτριος, κάκιστος, ἄγριος, σύμφωνον.

Ἀσκήσεις.

Τροχός, καρπός, βλαστός, πικρός, ταχύς, γλυκός, νύξ, σελίς, χεῖρ, ἀμελής, εὐτυχής, μήν, ἐμπρός, σκληρός, πᾶς, εὐτυχές, ἀληθές, κόπος, κρότος, πόνος, ἔτος, βρέχω, σκέπη, ἵππος, μήτηρ, νοῦς, βλάβη, μέρος, θέρος, ἔαρ, ἑσπέρα, ρίζα, φῶς, πίναξ, θάλαμος, ἄγγελος, ἀσπλαγχνος, κάλαμος, μακάριος, κάκιστος, ὠραιότατος, μόλυβδος, κάθημαι, κύριος, Νικόλαος, Γεώργιος.

γ) Πᾶσα βραχεῖα καὶ θέσει μακρὰ συλλαβή τονιζομένη ὀξεῖαν δέχεται· π.χ. γέρων, Θεός, πένθος, ὄχθη, νεκρός, βλέπω, λόγχη, γένος, παρθένος, δόξα, λέων.

δ) Ἡ προπαραλήγουσα τονιζομένη πάντοτε ὀξεῖαν δέχεται· π.χ. μάχαιρα, κτίριον, δάκτυλος, ἄμπελος, ἔντρομος.

ε) Ὅταν ἡ λήγουσα ᾖ μακρά, ἡ προπαραλήγουσα δὲν τονίζεται· π.χ. κάμηλος, καμήλου, καμήλων.

στ) Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ μακρᾶς ληγούσης τονιζομένη ὀξεῖαν δέχεται· π.χ. κνήμη, μνήμη, κώνωψ, κλείω, κώμη, κώδων, σώζω, θήκη, κλαίω, κρήνη, καίω, ναύτης, ποιμήνη, τρώγω, φεύγω, κρούω.

ζ) Αί λέξεις αἱ δεχόμεναι περισπωμένην εἰς τὴν λήγουσαν λέγονται περισπώμεναι· π. χ. καλῶς ποιεῖς. Εὐτυχεῖ ὁ πατήρ, ὁ ἔχων καλὰ τέκνα.

η) Αἱ λέξεις, αἱ δεχόμεναι περισπωμένην εἰς τὴν παραλήγουσαν, λέγονται προπερισπώμεναι, π.χ. ὁ κῆπος οὗτος εἶναι ὠραῖος. Τὸ σῶμα τοῦτο εἶναι σκληρόν. Τὸ πρᾶγμα τοῦτο πῶς κινεῖται; Τὸ ζῶον τοῦτο τρέχει ταχέως. Τὸ πλοῖον τοῦτο εἶναι τοῦ ἀδελφοῦ μου.

θ) Μακρὰ παραλήγουσα πρὸ βραχείας ληγούσης τονιζομένη περισπωμένην δέχεται· π.χ. αἶσχος, μῆκος, κῆπος, οἶκος, οἶκος, Παῦλος, μαῦρος, μῆλον.

ι) Πᾶσα λέξις λήγουσα εἰς *ευ* καὶ *ου* τονιζομένη ἐπὶ τῆς ληγούσης περισπωμένην δέχεται· π. χ. βασιλεῦ, ἵππεῦ, ποῦ, πανταχοῦ.

ια) Ἡ βαρεῖα τίθεται μόνον εἰς τὴν λήγουσαν· π.χ. Οἱ ἄτακτοι μαθηταὶ τιμωροῦνται. Ὁ ἐπιμελής μαθητῆς ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν διδασκάλων του.

ιβ) Αἱ δίφθογγοι *αι* καὶ *οι*, ἐν πέλει λέξεως εὐρισκόμεναι ἄνευ τελικοῦ συμφώνου, εἶναι βραχεῖαι (ὡς πρὸς τὸν τονισμόν)· π. χ. κῆποι, ἔνδοξοι, ὄμοιοι.

Ἀσκήσεις.

Στεργῶ, κοπτῶ, λεγῶ, τρεφῶ, στολῶ, χλοῦ, μόνος, χρόνος, καιρὸς, ἐχθρὸς, στρατός, προμαχός, συμ-

μαχός, ναυάρχος, εὐστρόφος, ἄθλιος, γλευκός, οἶνος, τρόπος, προθυμός, τραπέζα.

Τὸ θερὸς ὁ ἥλιος εἶναι θερμότερος παρα τὴν ἀνοιξιν. Ὁ τραχηλὸς τοῦ ἵππου εἶναι μακρὸς καὶ καλυπτεται ὑπὸ τριχῶν. Τὸ μῆλον εἶναι καρπὸς τῆς μῆλεας.

§ 4.

α) Τὰ πνεύματα εἶναι δύο· ἡ ψιλὴ (') καὶ ἡ δασεῖα (').

Ἀσκήσεις.

Ἔχω δύο χεῖρας. Ὁ ὕπνος εἶναι ἀδελφὸς τοῦ θανάτου. Τὰ ῥόδα θάλλουσι τὸ ἔαρ. Μία ἐβδομάς ἀποτελεῖται ἐξ ἑπτὰ ἡμερῶν.

β) Πᾶσα λέξις ἀρχομένη ἀπὸ φωνήεντος δέχεται ἐν πνεῦμα.

γ) Αἱ λέξεις, αἱ ἀρχόμεναι ἀπὸ *υ* ἢ *ρ* δασύνονται· π.χ. ὁ ῥάπτῃς ῥάπτει ἐνδύματα. Τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης εἶναι ἀλμυρόν. Ὁ Δημοσθένης ἦτο ὁ μέγιστος τῶν ῥητόρων.

Καὶ αἱ ἐξῆς λέξεις δασύνονται·

Ἅγιος, ἄδης, ἁμαρτία, ἁμαξά, αἷμα, ἀρμόζω, ἀρμονία.

Ἐδρα, Ἑλλάς, ἕτερος, εὐρίσκω, ἐν, ἔξ, ἐπτά, ἐκατόν, ἐρπετόν, ἔνεκα.

SISMANOGLIO

Ἡγεμών, ἡμέρα, ἥλιος, ἡμισυ, ἡνίοχος, ἡμερος, ἡρως, ἡσυχος.

Ἰκανός, ἱερός, ἱέραξ, ἰδρώς, ἱστορία, ἱμάτιον.

Ὅρασις, ὄσος, ὄστις, ὄσιος, ὀμαλός, ὀδός, ὀμοιος, ὄλος, ὄρκος, ὄπλον.

Ὄραϊος, ὤς, ὥστε καὶ ἄλλα.

δ) Οἱ τόνοι καὶ τὰ πνεύματα τίθενται ἐπὶ τοῦ δευτέρου φωνήεντος τῶν διφθόγγων· π.χ. εὐτυχής, εὐλογῶ, αὐτός, αὐριον, οὔτος, εὐτακτος, νεῦμα, ναύτης, αἶθριος, οὐρανός, παῦσις τῶν μαθημάτων, παῖς εὐσεβοῦς πατρός (α).

Ἀσκήσεις.

Το ὕδωρ τῆς θαλάσσης εἶναι αλμυρον. Τα ἀνθη τερπουσι τὴν ὄρασιν. Ἐπιθυμῶ να μαθῶ γραμματα. Ο ἀργυρος εὐρισκεται σχεδὸν εἰς ὅλα τα ὄρη. Ὅπως ἐκ τοῦ χρυσοῦ, οὕτω καὶ ἐκ τοῦ ἀργυροῦ κατασκευάζονται νομισματα καὶ διαφορα σκευῆ· ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀργυρος ὀλιγὴν σκληροτητα ἐχει, τὸν μιγνυουσι, δια να μὴ συντριβῆται ταχέως με τὸν σκληροτερον χαλκον, χωρὶς δι' αὐτο να χασῆ τι ἀπο τὴν λαμψιν τοῦ.

(α) Δὲν εἶναι ἀνάγκη ὁ μαθητὴς ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ μάθῃ μήτε τὴν δύναμιν, ἢν εἶχον τὰ πνεύματα, μήτε τὴν ἱστορίαν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

§ 1.

α) Οὐσιαστικὰ (α) ὀνόματα λέγονται αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι σημαίνουσι πρόσωπα, ζῶα ἢ πράγματα· π. χ. κύων, ὄνος, μῆλον, μήτηρ, ἄνθρωπος, οἰκία, μέλισσα, θάλασσα, ἄρτος, καρπός, νῆσος, ἄμπελος, βοῦς, σῶμα, πίθηκος, ἀηδών, χελιδών, βιβλίον, βάτραχος, περιστέρα, ρίς, ὀφθαλμός, Γεώργιος, Δημήτριος, Ἀλέξανδρος, Νικόλαος, Ἑλένη, Καλλιόπη, Πολυξένη, Οὐρανία, Θράκη, Ἀξίος, Κωνσταντινούπολις, Θεσσαλονίκη, Λάρισα, Ὀλυμπος, Σμύρνη, Νάξος.

β) Αἱ λέξεις, αἱ ὁποῖαι σημαίνουσι τὴν ποιότητα ἢ τὴν ιδιότητα τῶν οὐσιαστικῶν, ὀνομάζονται ἐπίθετα, οἶον, μέγας, μικρός, καλός, ἀγαθός, πιστός, κύριος, ἴσος, ὠχρός, λευκός, κοῖλος, ὠραῖος, δειλός, ξηρός, στερεός, ξύλινος, δίκαιος, καθαρός, πικρός, σταθερός, τρομερός, πονηρός, ὀκνηρός, φοβερός.

(α) Οὐσιαστικὰ καλοῦνται αἱ λέξεις, δι' ὧν ἐκδηλοῦνται ἔννοια ἔχουσαι ὑπόστασιν ἀντικειμενικήν. Τοιοῦτος ὁμως ὀρισμὸς εἶναι ἀκαταλληλότατος διὰ τοὺς παῖδας. Ἐν γένει οἱ ὀρισμοὶ τῶν μερῶν τοῦ λόγου καὶ τῶν ὑποδιαίρέσεων αὐτῶν εἶναι δυσκολώτατοι, καὶ πλείστοι ἀνεπιτυχῶς ἐκπεφρασμένοι.

Ἀσκήσεις.

Ὁ ἵππος οὗτος εἶναι λευκός. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι λευκός. Ὁ Σόλων ἦτο σοφός. Ὁ ὄνος εἶναι ζῶον ὑπομονητικόν. Ἡ τίγρις εἶναι ζῶον ἄγριον καὶ λίαν ἰσχυρόν. Ἡ κλοπὴ εἶναι πράξις κακή. Τὸ σκότος εἶναι πυκνόν. Ὁ τόπος οὗτος εἶναι λαμπρός. Ὁ νεανίας οὗτος εἶναι φρόνιμον καὶ ἀξιαγάπητον παιδίον. Ὁ κῆπος οὗτος εἶναι μικρός. Ὁ καρπὸς οὗτος εἶναι πικρός. Ὁ Ἀριστείδης ἦτο ἄνθρωπος δίκαιος. Ἡ ἀηδὼν εἶναι πτηνὸν ὠδικόν. Ὁ ἄτακτος μαθητὴς τιμωρεῖται. Ὁ λύκος εἶναι ζῶον ἄγριον. Ὁ ἵππος εἶναι ζῶον γενναῖον.

§ 2.

α) Ἄρθρα λέγονται αἱ ἐξῆς μονοσύλλαβοι λέξεις.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

	ἄρσεν.	θηλ.	οὐδ.
Ὄνομ.	ὁ	ἡ	τὸ
Γενικ.	τοῦ	τῆς	τοῦ
Δοτικ.	τῷ	τῇ	τῷ
Αἰτιατ.	τόν	τήν	τό.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	οἱ	αἱ	τὰ
Γενικ.	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτικ.	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτιατ.	τούς	τάς	τά.

Ἀσκήσεις.

Ἐκ — σταφυλῶν παράγεται — οἶνος — ἀφαίρεσις εἶναι — δευτέρα — πράξεων — ἀριθμητικῆς. — Σωκράτης ἔλεγεν ὅτι — μὲν ἄλλοι ζῶσι διὰ νὰ τρώγωσιν, αὐτὸς δὲ τρώγει διὰ νὰ ζῆ. Ἐγείρομαι — κλίσης — ἕκτη ὥρα — πρωΐας. — ἄνθρωπος — ζῶα καὶ — φυτὰ δὲν δύνανται νὰ ζήσωσιν ἄνευ — ἀέρος. — πῦρ εἶναι λίαν ὠφέλιμον εἰς — ἄνθρωπον. — μέρη — ὠρολογίου εἶναι — θήκη, — ὕαλος, — πλάξ, — μηχανὴ καὶ — δεῖκται. — λίθοι, — μέταλλα, — γῆ καὶ — ξύλα εἶναι σώματα. Σέβου — μεγαλειτέρους.

β) Εἰς τὴν πρώτην κλίσειν κλίνονται ὀνόματα ἀρσενικὰ λήγοντα εἰς ας καὶ εἰς ης καὶ θηλυκὰ λήγοντα εἰς α καὶ εἰς η.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	ὁ	ταμίας	μαθητῆς	ναύτης
Γεν.	τοῦ	ταμίου	μαθητοῦ	ναύτου
Δοτ.	τῷ	ταμιά	μαθητῇ	ναύτῃ
Αἰτ.	τόν	ταμίαν	μαθητὴν	ναύτην
Κλ.	ῶ	ταμία	μαθητά.	ναῦτα.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	οἱ	ταμίαι	μαθηταί	ναῦται
Γεν.	τῶν	ταμιῶν	μαθητῶν	ναυτῶν
Δοτ.	τοῖς	ταμίαις	μαθηταῖς	ναύταις
Αἰτ.	τούς	ταμίας	μαθητάς	ναύτας
Κλ.	ὧ	ταμίαι	μαθηταί.	ναῦται.

Ἐνικός ἀριθμός.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	ὁ	ἀδολέσχος	οἱ	ἀδολέσχει
Γεν.	τοῦ	ἀδολέσχου	τῶν	ἀδολεσχῶν
Δοτ.	τῷ	ἀδολέσχει	τοῖς	ἀδολέσχοις
Αἰτ.	τόν	ἀδολέσχη	τούς	ἀδολέσχεις
Κλ.	ὧ	ἀδολέσχει	ὧ	ἀδολέσχει.

Ἐνικός ἀριθμός.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	ὁ	Ἀτρείδης	οἱ	Ἀτρεῖδαι
Γεν.	τοῦ	Ἀτρείδου	τῶν	Ἀτρειδῶν
Δοτ.	τῷ	Ἀτρείδῃ	τοῖς	Ἀτρεΐδαις
Αἰτ.	τόν	Ἀτρείδην	τούς	Ἀτρεΐδας
Κλ.	ὧ	Ἀτρείδῃ.	ὧ	Ἀτρεΐδαι.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἡ	θάλασσα	τιμή	λίμνη	Μοῦσα
Γεν.	τῆς	θαλάσσης	τιμῆς	λίμνης	Μούσης
Δοτ.	τῇ	θαλάσσει	τιμῇ	λίμνῃ	Μούσῃ
Αἰτ.	τὴν	θάλασσαν	τιμὴν	λίμνην	Μοῦσαν
Κλ.	ὧ	θάλασσα	τιμή	λίμνη	Μοῦσα.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	αἱ	θάλασσαί	τιμαί	λίμναι	Μοῦσαι
Γεν.	τῶν	θαλασσῶν	τιμῶν	λιμνῶν	Μουσῶν
Δοτ.	ταῖς	θαλάσσαις	τιμαῖς	λίμναις	Μούσαις
Αἰτ.	τάς	θαλάσσας	τιμάς	λίμνας	Μούσας
Κλ.	ὧ	θάλασσαί	τιμαί	λίμναι	Μοῦσαι.

γ) Ἐκ τῶν πρωτοκλίτων ὀνομάτων ὄσα τονίζονται εἰς τὴν λήγουσαν ἐν μὲν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ περισπῶνται, εἰς δὲ τὰς ἄλλας πτώσεις ὀξύνονται· οἷον· τιμή, τιμῆς, τιμῇ, μαθηταί, μαθητῶν, μαθητάς.

δ) Ἐκ τῶν ἀρσενικῶν τῆς Α'. κλίσεως τὰ λήγοντα ἐν τῇ ὀνομαστικῇ τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ εἰς τῆς ἐν τῇ κλητικῇ λήγουσαν εἰς α βραχύ· π. χ. ποιητής, μαθητής, κριτής, ναύτης, ποιητά, μαθητά, κριτά, ναῦτα.

ε) Ἐκ τῶν εἰς α θηλυκῶν ἔχουσι τὸ α βραχύ ἐν τῇ ἐνικῇ ὀνομαστικῇ ὄσα τρέπουσιν αὐτὸ ἐν τῇ γενικῇ εἰς η· οἷον.

γλῶσσα, μούσα, θάλασσα, ῥίζα,
γλώσσης, μούσης, θαλάσσης, ῥίζης.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ἡ	χώρα	σοφία	ἀγορά	δόξα	γέφυρα
Γεν.	τῆς	χώρας	σοφίας	ἀγορᾶς	δόξης	γεφύρας
Δοτ.	τῇ	χώρῃ	σοφίᾳ	ἀγορᾷ	δόξῃ	γεφύρῃ
Αἰτ.	τὴν	χώραν	σοφίαν	ἀγοράν	δόξαν	γέφυραν
Κλητ.	ὧ	χώρα.	σοφία.	ἀγορά.	δόξα.	γέφυρα.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. αἱ χώραι σοφίαι ἀγοραὶ δόξαι γέφυραι
 Γεν. τῶν χωρῶν σοφιῶν ἀγορῶν δοξῶν γεφυρῶν
 Δοτ. ταῖς χώραις σοφίαις ἀγοραῖς δόξαις γεφύραις
 Αἰτ. τὰς χώρας σοφίας ἀγοράς δόξας γεφύρας
 Κλ. ὧ χώραι σοφίαι ἀγοραὶ. δόξαι γέφυραι.

στ) Ὅσα θηλυκὰ πρὸ τοῦ α τῆς ὀνομαστικῆς δὲν ἔ-
 χουσι φωνῆεν ἢ ρ, ταῦτα σχηματίζουν τὴν ἐνικὴν γε-
 νικὴν εἰς ης καὶ τὴν δοτικὴν εἰς η' ὄλον,

μοῖρα	μουσα	δίψα	πεῖνα	οἰκία
μοίρας	μούσης	δίψης	πείνης	οικίας
μοίρα.	μούση.	δίψη.	πείνη.	οικία.

ζ) Πάντα τὰ δξύτονα ὀνόματα καὶ τὰ εἰς ἰα παροξύ-
 τονα ἔχουσι τὸ α μακρόν· ὄλον, χαρά, λαλιά, παιδιά,
 σκιά, σοφία, κακία, οἰκία, ἀγγελία, πενία κτλ.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ἡ	δίκη	ἐπιστήμη
Γεν.	τῆς	δίκης	ἐπιστήμης
Δοτ.	τῇ	δίκη	ἐπιστήμη
Αἰτ.	τὴν	δίκη	ἐπιστήμην
Κλητ.	ὧ	δίκη.	ἐπιστήμη.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	αἱ	δίκαι	ἐπιστήμαι
Γεν.	τῶν	δικῶν	ἐπιστημῶν
Δοτ.	ταῖς	δίκαις	ἐπιστήμαις
Αἰτ.	τὰς	δικας	ἐπιστήμας
Κλητ.	ὧ	δίκαι.	ἐπιστήμαι.

Ἀσκήσεις.

Νεανίας, κοχλίας, Πελοπίδας, Πausανίας, Αἰνείας,
 Ἐπαμεινώνδας, ὀπλίτης, ιδιώτης, στρατιώτης, μαθη-
 τῆς, κλέπτῆς, ναύτης, εὐεργέτης, ὑπηρέτης, δικα-
 στής, ληστής, ἀκοντιστής, ἀκροατής, θεατής, καρ-
 δία, ἀγγελία, σωτηρία, ζημία, πενία, πονηρία, σοφία,
 ἀτυχία, μωρία, ἐπιθυμία, φιλία, ἀδικία, αἰτία, εὐτυ-
 χία, τιμωρία, ὀκνηρία, κολακεία, ἀλήθεια, εὐπίθεια,
 εὐγένεια, ἐπιμέλεια, ὁμόνοια, διχόνοια, ξηρά, πλευ-
 ρά, δωρεά, χαρά, σειρά, ἄμαξα, γέφυρα, ὦρα, χώρα,
 τέχνη, εἰρήνη, κρήνη, βλάβη, κόμη, κόμη, δικαιο-
 σύνη, σελήνη, κλίνη, ἀστραπή, βροντή, ψυχὴ, μορφή,
 ἀδελφή, φωνή, στιγμὴ, κεφαλὴ.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ὁ	Ἑρμῆς	ἡ	γαλῆ	σιδηρᾶ
Γεν.	τοῦ	Ἑρμοῦ	τῆς	γαλῆς	σιδηρᾶς
Δοτ.	τῷ	Ἑρμῇ	τῇ	γαλῇ	σιδηρᾶ
Αἰτ.	τὸν	Ἑρμῆν	τὴν	γαλῆν	σιδηρᾶν
Κλητ.	ὧ	Ἑρμῆ.	ὧ	γαλῆ.	σιδηρᾶ.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	οἱ	Ἑρμαῖ	αἱ	γαλαῖ	σιδηραῖ
Γεν.	τῶν	Ἑρμῶν	τῶν	γαλῶν	σιδηρῶν
Δοτ.	τοῖς	Ἑρμαῖς	ταῖς	γαλαῖς	σιδηραῖς
Αἰτ.	τούς	Ἑρμαῖς	τάς	γαλαῖς	σιδηραῖς
Κλ.	ὧ	Ἑρμαῖ.	ὧ	γαλαῖ.	σιδηραῖ.

Ἀσκήσεις.

Ἀπελλῆς, Ἀθηνᾶ, Λεοντῆ, συκῆ, ἀμυγδαλῆ, χρυσῆ, ἀπλῆ, γῆ, ἀλωπεκῆ.

§ 3.

α) Εἰς τὴν δευτέραν κλίσιν κλίνονται ὀνόματα ἀρσενικά καὶ θηλυκά λήγοντα εἰς ος καὶ οὐδέτερα εἰς ον.

Ἑνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	ὁ	καρπός	κόπος	ἄνθρωπος
Γεν.	τοῦ	καρποῦ	κόπου	ἀνθρώπου
Δοτ.	τῷ	καρπῷ	κόπῳ	ἀνθρώπῳ
Αἰτ.	τὸν	καρπὸν	κόπον	ἄνθρωπον
Κλ.	ὧ	καρπέ(ός).	κόπε.	ἄνθρωπε.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	οἱ	καρποί	κόποι	ἄνθρωποι
Γεν.	τῶν	καρπῶν	κόπων	ἀνθρώπων
Δοτ.	τοῖς	καρποῖς	κόποις	ἀνθρώποις
Αἰτ.	τούς	καρπούς	κόπους	ἀνθρώπους
Κλ.	ὧ	καρποί.	κόποι.	ἄνθρωποι.

Ἀσκήσεις.

Πτωχός, ποταμός, ἀδελφός, στρατός, ὀφθαλμός, λίθος, ἀριθμός, δῆμος, τόπος, οἶκος, ὄνος, ξένος, ὕπνος, τάφος, φόβος, ἄγγελος, πόλεμος, ἄνεμος, ἥλιος, θάνατος.

Ἑνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	ἡ	τροφός	ἄμμος	ἔλαφος
Γεν.	τῆς	τροφοῦ	ἄμμου	ἐλάφου
Δοτ.	τῇ	τροφῷ	ἄμμῳ	ἐλάφῳ
Αἰτ.	τὴν	τροφόν	ἄμμον	ἐλάφον
Κλητ.	ὧ	τροφέ(ός).	ἄμμε.	ἐλαφε.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	αἱ	τροφοί	ἄμμοι	ἐλαφοί
Γεν.	τῶν	τροφῶν	ἄμμων	ἐλάφων
Δοτ.	ταῖς	τροφοῖς	ἄμμοις	ἐλάφοις
Αἰτ.	τάς	τροφούς	ἄμμοις	ἐλάφοις
Κλητ.	ὧ	τροφοί.	ἄμμοι.	ἐλαφοί.

Ἀσκήσεις.

Κιβωτός, ὀδός, δοκός, πλίνθος, δρόσος, νῆσος, νόσος, ψῆφος, βίβλος, βάσανος.

Ἑνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	τὸ	έρπετόν	θηρίον	μέτωπον
Γεν.	τοῦ	έρπετοῦ	θηρίου	μετώπου
Δοτ.	τῷ	έρπετῷ	θηρίῳ	μετώπῳ
Αἰτ.	τὸ	έρπετόν	θηρίον	μέτωπον
Κλητ.	ὧ	έρπετόν.	θηρίον.	μέτωπον.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν.	τὰ	έρπετά	θηρία	μέτωπα
Γεν.	τῶν	έρπετῶν	θηρίων	μετώπων
Δοτ.	τοῖς	έρπετοῖς	θηρίοις	μετώποις
Αἰτ.	τὰ	έρπετά	θηρία	μέτωπα
Κλητ.	ᾧ	έρπετά.	θηρία.	μέτωπα.

Ἀσκήσεις.

Ῥόδον, χόρτον, παιδίον, μέτρον, δωμάτιον, ποτήριον, ὄργανον, χωράφιον, βιβλίον, ἀλεξήλιον, ποτιστήριον, κηρίον, ξύλον, δρέπανον, στάδιον.

Ὁ Ἀθανάσιος εἶναι ὀκνηρός. Ὁ ἵππος καὶ ὁ ὄνος εἶναι ἐργατικὰ ζῶα. Ὁ ἡμίονος εἶναι ἐπίσης ζῶον ὠφέλιμον. Τὸ ὠρολόγιον κατασκευάζει ὁ ὠρολογοποιός. Ὁ Θεὸς εἶναι παντοδύναμος. Ὁ σίδηρος, ὁ χαλκός, ὁ μόλυβδος, ὁ ἄργυρος, ὁ κασσίτερος καὶ ὁ χρυσός εἶναι μέταλλα. Ἡ ἄμπελος παράγει σταφυλάς. Τὰ ῥοδάκινα, τὰ κεράσια, τὰ κάστανα, τὰ κάρυα, τὰ κυδώνια εἶναι ὀπωρικά. Ἡ Ῥόδος εἶναι νῆσος.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ἄρσεν.

Οὐδέτ.

Ὀν.	ὁ	ἀργυροῦς	εὐπλους	τὸ	ἀργυροῦν	εὐπλουν
Γεν.	τοῦ	ἀργυροῦ	εὐπλου	τοῦ	ἀργυροῦ	εὐπλου
Δοτ.	τῷ	ἀργυρῷ	εὐπλῷ	τῷ	ἀργυρῷ	εὐπλῷ
Αἰτ.	τὸν	ἀργυροῦν	εὐπλουν	τὸ	ἀργυροῦν	εὐπλουν
Κλ.	ᾧ	ἀργυροῦ(ς).	εὐπλους	ᾧ	ἀργυροῦν	εὐπλουν

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀν.	οἱ	ἀργυροῖ	εὐπλοι	τὰ	ἀργυρᾶ	εὐπλοα
Γεν.	τῶν	ἀργυρῶν	εὐπλων	τῶν	ἀργυρῶν	εὐπλῶν
Δοτ.	τοῖς	ἀργυροῖς	εὐπλοῖς	τοῖς	ἀργυροῖς	εὐπλοῖς
Αἰτ.	τούς	ἀργυροῦς	εὐπλους	τὰ	ἀργυρᾶ	εὐπλοα
Κλ.	ᾧ	ἀργυροῖ	εὐπλοι	ᾧ	ἀργυρᾶ	εὐπλοα.

Ἀσκήσεις.

Τὸ δρέπανον εἶναι σιδηροῦν. Τὸ ὠρολόγιον τοῦτο εἶναι χρυσοῦν. Τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται ἐκ σαρκὸς καὶ ὀστέων.

§ 4.

α) Εἰς τὴν τρίτην κλίσιν κλίνονται πάντα τὰ περιτοσύλλαβα ὀνόματα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὀνομ.	ὁ	χῆν	χιτῶν	δαίμων
Γεν.	τοῦ	χηνός	χιτῶνος	δαίμονος
Δοτ.	τῷ	χηνί	χιτῶνι	δαίμονι
Αἰτ.	τὸν	χῆνα	χιτῶνα	δαίμονα
Κλ.	ᾧ	χῆν.	χιτῶν.	δαῖμον.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὀνομ.	οἱ	χῆνες	χιτῶνες	δαίμονες
Γεν.	τῶν	χηνῶν	χιτῶνων	δαιμόνων
Δοτ.	τοῖς	χησί(ν)	χιτῶσι(ν)	δαίμοσι(ν)
Αἰτ.	τούς	χῆνας	χιτῶνας	δαίμονας
Κλ.	ᾧ	χῆνες.	χιτῶνες.	δαίμονες.

Ἑνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	ὁ	μνηστήρ	ποιμήν
Γεν.	τοῦ	μνηστήρος	ποιμένος
Δοτ.	τῷ	μνηστήρι	ποιμένι
Αἰτ.	τόν	μνηστήρα	ποιμένα
Κλητ.	ὦ	μνηστήρ.	ποιμήν.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	οἱ	μνηστήρες	ποιμένες
Γεν.	τῶν	μνηστήρων	ποιμένων
Δοτ.	τοῖς	μνηστήρσι(ν)	ποιμέσι(ν)
Αἰτ.	τούς	μνηστήρας	ποιμένας
Κλητ.	ὦ	μνηστήρες.	ποιμένες.

β) Τὸ ν̄ πρὸ τοῦ σ ἀποβάλλεται· π. χ. χην-σι = χησῑ — χιτων-σι = χιτω̄σι — ἀηδον-σι = ἀηδο̄σι.

γ) Τὰ μονοσύλλαβα τριτόκλιτα ἐν τῇ γενικῇ καὶ δοτικῇ τονίζονται ἐπὶ τῆς καταλήξεως· π. χ. χήν, χη-νός, χηνί, χῆνα — χῆνες, χηνῶν, χησί, χῆνας — πούς, ποδός, ποδί, πόδα, πλὴν τινῶν ἐξαιρέσεων.

Ἀσκήσεις.

Μήν, σωλήν, σπλήν, ποιμήν, λιμήν, αἰών, λειμών, ἀγκών, στρατών, ἀηδών, ἡγεμών, γείτων, κηφήν, πυρήν, κώδων, ἐλαιών, ἀήρ, λουτήρ, σωτήρ, κρατήρ, ζωστήρ, ἄρρην.

Ἑνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ὁ	κώνωψ	ἄραψ	σάλπιγξ	κόλαξ
Γεν.	τοῦ	κώνωπος	ἄραβος	σάλπιγγος	κόλακος
Δοτ.	τῷ	κώνωπι	ἄραβι	σάλπιγγι	κόλακι
Αἰτ.	τόν	κώνωπα	ἄραβα	σάλπιγγα	κόλακα
Κλ.	ὦ	κώνωψ.	ἄραψ.	σάλπιγξ.	κόλαξ.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	οἱ	κώνωπες	ἄραβες	σάλπιγγες	κόλακες
Γεν.	τῶν	κωνώπων	ἀράβων	σαλπίγγων	κολάκων
Δοτ.	τοῖς	κώνωψι	ἄραψι	σάλπιγγι	κόλαξι
Αἰτ.	τούς	κώνωπας	ἄραβας	σάλπιγγας	κόλακας
Κλ.	ὦ	κώνωπες.	ἄραβες.	σάλπιγγες.	κόλακες.

Ἀσκήσεις.

Λαίλαψ, μύωψ, φλέψ, αἰθίοψ, ἀλώπηξ, κόραξ, ὄρτυξ, σάρξ, πλάξ, αὔλαξ, μύσταξ, μάστιξ, πλάστιγξ, θώραξ, αἶξ, νύξ, ἄρπαξ, στροφήξ, κλίμαξ.

Ἑνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	ἡ	ἐλπίς	κοιλὰς	ἐσθῆς
Γεν.	τῆς	ἐλπίδος	κοιλάδος	ἐσθῆτος
Δοτ.	τῇ	ἐλπίδι	κοιλάδι	ἐσθῆτι
Αἰτ.	τὴν	ἐλπίδα	κοιλάδα	ἐσθῆτα
Κλ.	ὦ	ἐλπίς.	κοιλὰς.	ἐσθῆς.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	αἱ	ἐλπίδες	κοιλάδες	ἐσθῆτες
Γεν.	τῶν	ἐλπίδων	κοιλάδων	ἐσθήτων
Δοτ.	ταῖς	ἐλπίσι	κοιλάσι	ἐσθήσι
Αἰτ.	τάς	ἐλπίδας	κοιλάδας	ἐσθήτας
Κλ.	ᾧ	ἐλπίδες.	κοιλάδες.	ἐσθῆτες.

Ἐνικός ἀριθμός.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	τὸ	χῶμα	τὰ	χώματα
Γεν.	τοῦ	χώματος	τῶν	χωμάτων
Δοτ.	τῷ	χώματι	τοῖς	χώμασι
Αἰτ.	τὸ	χῶμα	τὰ	χώματα
Κλ.	ᾧ	χῶμα	ᾧ	χώματα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄν.	ὁ	γέρων	γίγας	λυθείς-λυθὲν
Γεν.	τοῦ	γέροντος	γίγαντος	λυθέντος-έντος
Δοτ.	τῷ	γέροντι	γίγαντι	λυθέντι-έντι
Αἰτ.	τὸν	γέροντα	γίγαντα	λυθέντα-έν
Κλ.	ᾧ	γέρον.	γίγαν.	λυθείς-έν.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄν.	οἱ	γέροντες	γίγαντες	λυθέντες-έντα
Γεν.	τῶν	γερόντων	γιγάντων	λυθέντων-έντων
Δοτ.	τοῖς	γέρουσι	γίγασι	λυθεῖσι-εἶσι
Αἰτ.	τούς	γέροντας	γίγαντας	λυθέντας-έντα
Κλ.	ᾧ	γέροντες.	γίγαντες.	λυθέντες-έντα.

Ἀσκήσεις.

Θεράπων, δράκων, λέων, ἐλέφας, ὄδους, ἀνδριάς, λαμπάς, κηλῖς, πυραμίς, σφραγίς, ἀσπίς, χλαμύς, μονάς, δεκάς, φροντίς, ἔρις, νυκτερίς, σῶμα, πτώμα, γράμμα, πᾶγμα, στῶμα, βῆμα, θῦμα, ἄγαλμα, ὄνομα, μνήμα, μάθημα, αἰνιγμα, ἄκουσμα, θέαμα, ὄραμα, βλέμμα, στόμα, πῶμα, δῶμα.

Ἐνικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	ὁ	ἡ	ἐπιμελής	αὐθάδης
Γεν.	τοῦ	τῆς	ἐπιμελοῦς	αὐθάδους
Δοτ.	τῷ	τῇ	ἐπιμελεῖ	αὐθάδει
Αἰτ.	τὸν	τὴν	ἐπιμελεῖ	αὐθάδη
Κλητ.	ᾧ		ἐπιμελές.	αὐθαδες

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	οἱ	αἱ	ἐπιμελεῖς	αὐθάδεις
Γεν.	τῶν		ἐπιμελῶν	αὐθάδων
Δοτ.	τοῖς	ταῖς	ἐπιμελέσι	αὐθάδεσι
Αἰτ.	τούς	τάς	ἐπιμελεῖς	αὐθάδεις
Κλητ.	ᾧ		ἐπιμελεῖς.	αὐθαδεις.

Ἐνικός ἀριθμός.

Πληθυντικός ἀριθμός.

Ὄνομ.	τὸ	μῖσος	τὰ	μίσση
Γεν.	τοῦ	μίσους	τῶν	μισῶν
Δοτ.	τῷ	μίσσει	τοῖς	μίσεισι
Αἰτ.	τὸ	μῖσος	τὰ	μίσση
Κλητ.	ᾧ	μῖσος.	ᾧ	μίσση.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ὁ	ὄφεις	γλυκύς	πῆχυς	ιχθύς
Γεν.	τοῦ	ὄφεως	γλυκέος	πήχεως	ιχθύος
Δοτ.	τῷ	ὄφει	γλυκεῖ	πήχει	ιχθύι
Αἰτ.	τὸν	ὄφιν	γλυκύν	πήχυν	ιχθύν
Κλ.	ὦ	ὄφι.	γλυκύ.	πήχυ.	ιχθύ.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	οἱ	ὄφεις	γλυκεῖς	πήχεις	ιχθύες
Γεν.	τῶν	ὄφεων	γλυκέων	πήχεων	ιχθύων
Δοτ.	τοῖς	ὄφεισι	γλυκέσι	πήχεσι	ιχθύσι
Αἰτ.	τούς	ὄφεις	γλυκεῖς	πήχεις	ιχθύς
Κλ.	ὦ	ὄφεις	γλυκεῖς	πήχεις	ιχθύες

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	τὸ	ἄστυ	βραχὺ	τὰ	ἄσθη	βραχέα
Γεν.	τοῦ	ἄστεος(ως)	βραχέος	τῶν	ἄστεων	βραχέων
Δοτ.	τῷ	ἄστει	βραχεῖ	τοῖς	ἄστεσι	βραχέσι
Αἰτ.	τὸ	ἄστυ	βραχὺ	τὰ	ἄσθη	βραχέα
Κλ.	ὦ	ἄστυ	βραχὺ.	ὦ	ἄσθη	βραχέα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	ὁ	γονεὺς	οἱ	γονεῖς
Γεν.	τοῦ	γονέως	τῶν	γονέων
Δοτ.	τῷ	γονεῖ	τοῖς	γονεῦσι
Αἰτ.	τὸν	γονέα	τούς	γονεῖς
Κλ.	ὦ	γονεῦ.	ὦ	γονεῖς.

Ἀσκήσεις.

Ἀμελής, ψευδής, εὐσεβής, εὐλαβής, εὐτυχής, ἀτυχής, ἀληθής, εὐπειθής, ἀμαθής, κακοήθης, χρηστοήθης, εὐήθης, πλήρης, συνήθης, εὐώδης, νοσώδης, ἀκανθώδης, τεῖχος, βάρος, θέρος, μέρος, ἔτος, κράτος, πάθος, μῆκος, πλάτος, πάχος, ὕψος, ἀληθές, εὐγενές, ψευδές, ἀσθενές, ἀσεβές, ἀκριβές, συγγενές, σαφές, ἀμελές, εὐῶδες, δυσῶδες, πλήρες, θηριῶδες, θῆλυ, ἥμισυ, δασύ, ἐξύ, ταχύ, παχύ, εὐθύ, βραδύ, ἡδύ.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄνομ.	τὸ	κρέας	τὰ	κρέατα
Γεν.	τοῦ	κρέατος	τῶν	κρεάτων
Δοτ.	τῷ	κρέατι	τοῖς	κρέασι
Αἰτ.	τὸ	κρέας	τὰ	κρέατα
Κλ.	ὦ	κρέας.	ὦ	κρέατα.

Ἀσκήσεις.

Τέρας, κέρας, δέρας, πέρας.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	ὁ	πατήρ	ἀνὴρ	ἡ	μήτηρ
Γεν.	τοῦ	πατρὸς	ἀνδρὸς	τῆς	μητρὸς
Δοτ.	τῷ	πατρὶ	ἀνδρὶ	τῇ	μητρὶ
Αἰτ.	τὸν	πατέρα	ἄνδρα	τὴν	μητέρα
Κλ.	ὦ	πάτερ	ἄνερ	ὦ	μητερ.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	οἱ πατέρες	ἄνδρες	αἱ μητέρες
Γεν.	τῶν πατέρων	ἀνδρῶν	τῶν μητέρων
Δοτ.	τοῖς πατράσι	ἀνδράσι	ταῖς μητράσι
Αἰτ.	τοὺς πατέρας	ἄνδρας	τὰς μητέρας
Κλ.	ὧ πατέρες	ἄνδρες	ὧ μητέρες.

Ἀσκήσεις.

Θυγάτηρ, γαστήρ, Δημήτηρ.

§ Β.

α) Τὰ ἐπίθετα διαιροῦνται εἰς τρικατάληκτα· οἶον·

ὁ καλός,	ἡ καλή,	τὸ καλόν.
ὁ ἀγαθός,	ἡ ἀγαθή,	τὸ ἀγαθόν.
ὁ σκληρός,	ἡ σκληρά,	τὸ σκληρόν.
ὁ μικρός,	ἡ μικρά,	τὸ μικρόν.
ὁ ἄξιος,	ἡ ἄξια,	τὸ ἄξιον.
ὁ ἅγιος,	ἡ ἅγια,	τὸ ἅγιον.
ὁ ὀξύς,	ἡ ὀξεῖα,	τὸ ὀξύ.
ὁ ταχύς,	ἡ ταχεῖα,	τὸ ταχύ.
ὁ χρυσοῦς,	ἡ χρυσῆ,	τὸ χρυσοῦν.
ὁ ἀργυροῦς,	ἡ ἀργυρᾶ,	τὸ ἀργυροῦν.
ὁ πᾶς,	ἡ πᾶσα,	τὸ πᾶν.
ὁ μέλας,	ἡ μέλαινα,	τὸ μέλαν.

Δικατάληκτα· οἶον

ὁ φρόνιμος,	ἡ φρόνιμος,	τὸ φρόνιμον.
ὁ εὐτυχής,	ἡ εὐτυχής,	τὸ εὐτυχές.
ὁ ἄφρων,	ἡ ἄφρων,	τὸ ἄφρον.
ὁ ταχύπους,	ἡ ταχύπους,	τὸ ταχύπουν.

Ἐκ τῶν εἰς ος τρικαταλήκτων ἐπιθέτων ὅσα πρὸ τοῦ ος ἔχουσι φωνῆν ἢ ρ σχηματίζουσι τὸ θηλυκὸν εἰς α μακρὸν π. χ.

τίμιος,	τιμία,	τίμιον.
ἄξιος,	ἄξια,	ἄξιον.
νέος,	νέα,	νέον.
ώραϊος,	ώραία,	ώραϊον.
βεβαίος,	βεβαία,	βεβαίον.
ξηρός,	ξηρά,	ξηρόν.
ἐλεύθερος,	ἐλευθέρα,	ἐλεύθερον.

τὰ δὲ λοιπὰ εἰς η· οἶον·

ὕψηλός,	ὕψηλή,	ὕψηλόν.
ξύλινος,	ξύλινη,	ξύλινον.

Ἀσκήσεις.

Πρῶτος, θερμός, ψυχρός, καλός, ἀγαθός, πιστός, ἐπιτήδειος, αἰσχρὸς, ἅγιος, πῆλινος, φοβερός, κρατερός, δαπανηρός, ὀκνηρός, σταθερός, πικρὸς, οἰκεῖος, κόσμιος, πλούσιος, δειλός, δίκαιος, κύριος, δεξιός, ἀ-

ριστερός, παχυλός, λυπηρός, καθαρός, δόλιος, γενναῖος, ὠχρός, στερεός, βραγχνός, μακρός, βαθύς, παχύς, ὀξύς, βαρύς, τάλας, φίλος, λίθινος.

§ 6.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ὁ	μέγας	ἢ	μεγάλη	τὸ	μέγα
Γεν. τοῦ	μεγάλου	τῆς	μεγάλης	τοῦ	μεγάλου
Δοτ. τῷ	μεγάλῳ	τῇ	μεγάλῃ	τῷ	μεγάλῳ
Αἰτ. τὸν	μέγαν	τὴν	μεγάλην	τὸ	μέγα
Κλ. ὦ	μέγα	ὦ	μεγάλη	ὦ	μέγα.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. οἱ	μεγάλοι	αἱ	μεγάλαι	τὰ	μεγάλα
Γεν. τῶν	μεγάλων	τῶν	μεγάλων	τῶν	μεγάλων
Δοτ. τοῖς	μεγάλοις	ταῖς	μεγάλαις	τοῖς	μεγάλοις
Αἰτ. τοὺς	μεγάλους	τὰς	μεγάλας	τὰ	μεγάλα
Κλ. ὦ	μεγάλοι.	ὦ	μεγάλαι.	ὦ	μεγάλα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. ὁ	πολύς	ἢ	πολλή	τὸ	πολύ
Γεν. τοῦ	πολλοῦ	τῆς	πολλῆς	τοῦ	πολλοῦ
Δοτ. τῷ	πολλῷ	τῇ	πολλῇ	τῷ	πολλῷ
Αἰτ. τὸν	πολὺν	τὴν	πολλήν	τὸ	πολύ
Κλ. ὦ	πολύ.	ὦ	πολλή.	ὦ	πολύ.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν. οἱ	πολλοὶ	αἱ	πολλαὶ	τὰ	πολλὰ
Γεν. τῶν	πολλῶν	τῶν	πολλῶν	τῶν	πολλῶν
Δοτ. τοῖς	πολλοῖς	ταῖς	πολλαῖς	τοῖς	πολλοῖς
Αἰτ. τοὺς	πολλοὺς	τὰς	πολλὰς	τὰ	πολλὰ
Κλ. ὦ	πολλοί.	ὦ	πολλαί.	ὦ	πολλὰ.

Εἰς τὰ ἐπίθετα διακρίνομεν τρεῖς βαθμούς· θετικὸν σοφός, συγκριτικὸν σοφώτερος, ὑπερθετικὸν σοφώτατος.

δόλιος,	δολιώτερος,	δολιώτατος.
ἅγιος,	ἀγιώτερος,	ἀγιώτατος.
ἐνδοξος,	ἐνδοξότερος,	ἐνδοξότατος.
δίκαιος,	δικαιότερος,	δικαιότατος.
ισχυρός,	ισχυρότερος,	ισχυρότατος.
βαρύς,	βαρύτερος,	βαρύτατος.
παχύς,	παχύτερος,	παχύτατος.
ὀξύς,	ὀξύτερος,	ὀξύτατος.
ἀμαθής,	ἀμαθέστερος,	ἀμαθέστατος.
ἀτυχής,	ἀτυχεστέρος,	ἀτυχεστάτος.
σώφρων,	σωφρονέστερος,	σωφρονέστατος.
ἀπλοῦς,	ἀπλούστερος,	ἀπλούστατος.
χαρίεις,	χαριέστερος,	χαριέστατος.

δ) Τὰ συγκριτικὰ λήγουσιν εἰς τέρος (τέρα, τέρον)· τὰ δὲ ὑπερθετικὰ εἰς τάτος (τάτη, τάτον).

ε) Ἡ πρὸ τῆς ὀτερος καὶ ὀτατος συλλαβή, εἰάν μὲν

ἤναι φύσει ἢ θέσει μακρά, φυλάττει τὸ ο, εἰ δὲ μή, τρέπει αὐτὸ εἰς ω· οἶον·

σοφός,	σοφώτερος,	σοφώτατος.
δύσκολος,	δυσκολώτερος,	δυσκολώτατος.
δίκαιος,	δικαιότερος,	δικαιότατος.
μωρός,	μωρότερος,	μωρότατος.
βεβαιός,	βεβαιότερος.	βεβαιότατος.
ἔνδοξος,	ἔνδοξότερος,	ἔνδοξότατος.
τερπνός,	τερπνότερος,	τερπνότατος.

Ἀσκήσεις.

Κλεινός, λαμπρός, γενναῖος, ψυχρός, θερμός, πλούσιος, ώραῖος, ξηρός, σεμνός, πανοῦργος, θρεπτικός, ἄδικος, ἄγνός, καθαρός, εὐθυμος, λευκός, ὠχρός, ὑγιεινός, ἔμπειρος, λόγιος, χαμηλός, ταπεινός, πολύτιμος, καθάριος, ἔντιμος, σεβάσμιος, ζωηρός, ἄγριος, συνετός, εὐσεβής, ὑγιής, ἀσθενής, εὐλαβής, εὐγενής, ἀφελής, ἀμελής, ἀπειθής, ἀμαθής, ἀσταθής, ἀπαθής, ἀληθής, ψευδής, πλατύς, βαθύς, εὐρύς, τραχύς, ἡδύς, ἀμβλύς, γλυκύς, δασύς, ὀξύς, βαρύς, παχύς, ταχύς, σῶφρων, ἄφρων, εὐδαίμων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

§ 1.

α) Ἀριθμητικὰ ἀπόλυτα εἶναι τά: εἷς, δύο, τρεῖς, δέκα, εἴκοσι, τριάκοντα πέντε, πενταχόσια κτλ.

Τὰ εἷς, μία, ἓν κλίνονται ὡς ἐξῆς·

Ὄν.	εἷς	μία	ἓν
Γεν.	ἑνός	μιάς	ἑνός
Δοτ.	ἑνί	μιᾶ	ἐνί
Αἰτ.	ἓνα.	μίαν.	ἓν.

Κατὰ τὸ εἷς κλίνονται καὶ τά: μηδεῖς, μηδεμία, μηδὲν καὶ οὐδεῖς, οὐδεμία, οὐδέν.

Τὸ δὲ τρεῖς καὶ τέσσαρες ὡς ἐξῆς·

	ἄρσ. θηλ.	οὐδ.	ἄρσ. θηλ.	οὐδ.
Ὄν.	τρεῖς	τρία	τέσσαρες	τέσσαρα
Γεν.	τριῶν	τριῶν	τεσσάρων	τεσσάρων
Δοτ.	τρισί	τρισί	τέσσαρσι	τέσσαρσι
Αἰτ.	τρεῖς.	τρία.	τέσσαρας.	τέσσαρα.

Κατὰ τὸ τρεῖς καὶ τέσσαρες κλίνονται καὶ τά: δεκατρεῖς, δεκατέσσαρες κτλ.

Ἐκ τῶν ἀπολύτων ἀριθμητικῶν τὰ ἀπὸ τοῦ πέντε μέχρι τοῦ ἑκατὸν εἶναι ἄκλιτα, τὰ δὲ λοιπὰ κλίνονται ἐν τῷ πληθυντικῷ ἀριθμῷ ὡς τρικατάληκτα ἐπίθετα·

λέξεως, εταν αὕτη ἦναι προπαροξύτονος, ἢ προπερι-
σπωμένη, ἢ ἄτονος· π. χ. ἄνθρωπός μου, φίλος μου·
ἐδάνεισα τὸ βιβλίον μου εἰς τινά. Ζῶά τινά ἔχουσι νόη-
σίν τινά θαυμασίαν.

§ 2.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΔΕΙΚΤΙΚΑΙ.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	ἐκεῖνος	ἐκείνη	ἐκεῖνο
Γεν.	ἐκείνου	ἐκείνης	ἐκείνου
Δοτ.	ἐκείνῳ	ἐκείνῃ	ἐκείνῳ
Αἰτ.	ἐκεῖνον.	ἐκείνην.	ἐκεῖνο.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	ἐκεῖνοι	ἐκεῖναι	ἐκεῖνα
Γεν.	ἐκείνων	ἐκείνων	ἐκείνων
Δοτ.	ἐκείνοις	ἐκείναις	ἐκείνοις
Αἰτ.	ἐκεῖνους	ἐκείνας.	ἐκεῖνα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	οὗτος	αὕτη	τοῦτο
Γεν.	τούτου	ταύτης	τούτου
Δοτ.	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ
Αἰτ.	τοῦτον.	ταύτην.	τοῦτο.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
Γεν.	τούτων	τούτων	τούτων
Δοτ.	τούτοις	ταύταις	τούτοις
Αἰτ.	τούτους.	ταύτας.	ταῦτα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	τόσος	τόση	τόσον
Γεν.	τόσου	τόσης	τόσου
Δοτ.	τόσῳ	τόσῃ	τόσῳ
Αἰτ.	τόσον.	τόσην.	τόσον.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	τόσοι	τόσαι	τόσα
Γεν.	τόσων	τόσων	τόσων
Δοτ.	τόσοις	τόσαις	τόσοις
Αἰτ.	τόσους	τόσας	τόσα.

Ἐνικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	τοιούτος	τοιαύτη	τοιούτον
Γεν.	τοιούτου	τοιαύτης	τοιούτου
Δοτ.	τοιούτῳ	τοιαύτῃ	τοιούτῳ
Αἰτ.	τοιούτον.	τοιαύτην.	τοιούτον.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὅν.	τοιούτοι	τοιαῦται	τοιαῦτα
Γεν.	τοιούτων	τοιούτων	τοιούτων
Δοτ.	τοιούτοις	τοιαύταις	τοιούτοις
Αἰτ.	τοιούτους.	τοιαύτας.	τοιαῦτα.

Ἑνικοὺς ἀριθμούς.

Ὀν.	τοσοῦτος	τοσαύτη	τοσοῦτον
Γεν.	τοσοῦτου	τοσαύτης	τοσοῦτου
Δοτ.	τοσοῦτω	τοσαύτη	τοσοῦτω
Αἰτ.	τοσοῦτον.	τοσαύτην.	τοσοῦτον.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὀν.	τοσοῦτοι	τοσαῦται	τοσαῦτα
Γεν.	τοσοῦτων	τοσοῦτων	τοσοῦτων
Δοτ.	τοσοῦτοις	τοσαύταις	τοσοῦτοις
Αἰτ.	τοσοῦτους	τοσαύτας.	τοσαῦτα.

Ἀσκήσεις.

Οὗτος ὁ ἄνθρωπος εἶναι καλός. Αὕτη ἡ τράπεζα εἶναι στρογγύλη. Τοῦτο τὸ παιδίον εἶναι εὐτακτον, ἐν ᾧ ἐκεῖνο εἶναι ἄτακτον. Ἐκεῖνος ὁ ἵππος καὶ ἐκείνη ἡ κάμηλος εἶναι τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Τὸ πλοῖον τοῦτο εἶναι ὠραιότερον ἐκείνου. Τόσον ὠραῖος εἶναι ὁ ἵππος οὗτος, ὥστε πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ τὸν ἀγοράσω. Πιστεύω ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο θὰ τὸ διατηρήσης καθαρώτερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον κατέστρεψας. Οὗτος ὁ λίθος εἶναι βαρύτερος ἐκείνου.

Τὸ δωμάτιον — εἶναι μικρότερον —. — ἄνθρωποι ἤλθον σήμερον ἐδῶ. — ἄνθρωποι δὲν πρέπει νὰ ἐπαινῶνται. — κόπους κατέβαλον ὥστε κατώρθωσα —, τὸ ὁποῖον ἐπεθύμουν. Ἐν — καταστάσει δὲν δύναμαι νὰ ἐργασθῶ.

§ 3.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ ΕΡΩΤΗΜΑΤΙΚΑΙ.

Ἑνικοὺς ἀριθμούς.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

	ἄρσ. καὶ θηλ.	οὐδέτ.	ἄρσ. καὶ θηλ.	οὐδ.
Ὀν.	τίς	τί	τίνες	τίνα
Γεν.	τίνος	τίνος	τίνων	τίνων
Δοτ.	τίνι	τίνι	τίσι	τίσι
Αἰτ.	τίνα.	τί.	τίνας.	τίνα.

Ἑνικοὺς ἀριθμούς.

	ἄρσ.	θηλ.	οὐδ.
Ὀν.	ποιός	ποιά	ποῖον
Γεν.	ποιού	ποιάς	ποιού
Δοτ.	ποιῶ	ποιά	ποιῶ
Αἰτ.	ποῖον.	ποιάν.	ποῖον.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὀν.	ποῖοι	ποῖαι	ποῖα
Γεν.	ποιῶν	ποιῶν	ποιῶν
Δοτ.	ποίοις	ποιαῖς	ποίοις
Αἰτ.	ποίους.	ποιάς.	ποῖα.

Ἑνικοὺς ἀριθμούς.

Ὀν.	πόσος	πόση	πόσον
Γεν.	πόσου	πόσης	πόσου
Δοτ.	πόσῳ	πόση	πόσῳ
Αἰτ.	πόσον.	πόσην.	πόσον.

Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.

Ὄν.	πόσοι	πόσαι	πόσα
Γεν.	πόσων	πόσων	πόσων
Δοτ.	πόσοις	πόσαις	πόσοις
Αἰτ.	πόσους.	πόσας.	πόσα.

§ 4.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑ ΑΟΡΙΣΤΟΣ.

	Ἑνικὸς ἀριθμὸς.		Πληθυντικὸς ἀριθμὸς.	
	ἄρσ. καὶ θηλ.	οὐδέτ.	ἄρσ. καὶ θηλ.	οὐδ.
Ὄν.	τίς	τί	τινές	τινά
Γεν.	τινός	τινός	τινῶν	τινῶν
Δοτ.	τινὶ	τινὶ	τισὶ	τισὶ
Αἰτ.	τινά.	τί.	τινάς.	τινά.

γ) Ἡ ἀόριστος ἀντωνυμία τίς ἐνίοτε ἀναβιδάζει ἢ ἀποβάλλει τὸν τόνον ὡς καὶ αἱ προσωπικαὶ ἀντωνυμίαι· οἷον· ἄνθρωποι τινες ἦλθον χθές εἰς τὴν οἰκίαν μου. Μαθηταί τινες εἶναι ἄτακτοι.

Ἀσκήσεις.

Τίς ἐξ ὑμῶν εἶναι μεγαλείτερος ; Μαθηταί τινες εἶναι πολὺ ἀμελεῖς καὶ ἄτακτοι. Τίνων βιβλίων ἀνάγκη ἔχει ὁ ἀδελφός ; Ἐκ πόσων μαθητῶν ἀποτελεῖται ἡ τάξις αὕτη ; Τὰ τετράδια μαθητῶν τινῶν εἶναι πολὺ ἀκάθαρτα. Φίλοι τινές ἐθαύμασαν τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ Γεωργίου. Πόσα λεπτὰ ἀποτελοῦσι μίαν ὥραν ;

Τίνες ἐκ τῶν μαθητῶν σου εἶναι οἱ ἐπιμελέστεροι ; Περιέχει τι χρήσιμον τὸ βιβλίον τοῦτο ; Ὁ ὠραῖος οὗτος κῆπος εἰς — κύριον ἀνήκει, καὶ ὑπὸ — κηπουροῦ καλλιεργεῖται ; — εἶναι τὸ βιβλίον τοῦτο ; Ὁ παῖς οὗτος — ἐτῶν εἶναι καὶ — ἔχει πατέρα ;

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

α) Ἡ ἀπλῆ πρότασις συνίσταται ἐκ τριῶν μερῶν, τοῦ ὑποκειμένου, τοῦ συνδετικοῦ καὶ τοῦ κατηγορουμένου· οἷον·

ὑποκείμ.	συνδετ.	κατηγορούμενον.
ὁ λόφος	εἶναι	πράσινος,
ὁ κῆπος	εἶναι	ἀνθηρός,
ὁ μόλυβδος	εἶναι	βαρὺς,
ὁ ἄνθρωπος	εἶναι	θνητός,
ὁ Ἀθανάσιος	εἶναι	ἐπιμελής,
ὁ Κωνσταντῖνος	εἶναι	ἄτακτος,
ἡ τύχη	εἶναι	τυφλή,
τὸ ῥόδον	εἶναι	εὐώδες,
ὁ κύων	εἶναι	πιστός,
ἡ ὕαλος	εἶναι	εὐθραυστος.

β) Τὸ κατηγορούμενον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συμφωνεῖ μὲ τὸ ὑποκείμενον κατὰ γένος, ἀριθμὸν καὶ πτώσιν· οἷον·

Τὸ γάλα εἶναι θρεπτικόν.
 Ὁ Δημήτριος εἶναι ἐπιμελής.
 Ἡ χιὼν εἶναι λευκή.
 Ἡμεῖς εἴμεθα εὐτυχεῖς

ἀλλὰ καί,

Ὁ Ὀλυμπος εἶναι ὄρος.
 Αἱ Ἀθῆναι εἶναι πόλις.
 Τὰ Κύθηρα εἶναι νῆσος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

§ 1.

α) Τὸ ῥῆμα, ὅταν σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον ἐνεργεῖ, λέγεται ἐνεργητικόν· ὅταν δὲ σημαίνει ὅτι τὸ ὑποκείμενον πάσχει ὑπὸ τινος, λέγεται παθητικόν.

β) Ῥήματα ἐνεργητικά·

Λέγω, βλάπτω, γράφω, παίζω, πλέκω, τρίβω, κτίζω, διώκω, κομίζω, ῥάπτω, τύπτω, βασανίζω, κόπτω κτλ.

γ) Ῥήματα παθητικά·

Διώκομαι, τρίβομαι, βλάπτομαι, βασανίζομαι, τρίβομαι, κόπτομαι, τύπτομαι, τιμωροῦμαι κτλ.

§ 2.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

ἀ. πρόσ.

λύω

λύομεν

β'. πρόσ.

λύεις

λύετε

γ'. πρόσ.

λύει

λύουσι.

Παρατατικός.

ἔλυον

ἐλύομεν

ἔλυες

ἐλύετε

ἔλυε

ἔλυον.

Ἀόριστος.

ἔλυσα

ἔλύσαμεν

ἔλυσας

ἔλύσατε

ἔλυσε

ἔλυσαν.

Μέλλων.

θα λύσω

θα λύσωμεν

καὶ θα λύω

θα λύωμεν

θα λύσης

θα λύσητε

θα λύης

θα λύητε

θα λύση

θα λύσωσι

θα λύη

θα λύωσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

λύε

λύετε

ἄς λύη

ἄς λύωσι.

Ἄοριστος.

λύσον	ἄς λύση
λύσατε	ἄς λύσωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐρεστώς.

ὁ λύων	ἡ λύουσα	τὸ λύον.

Ἄοριστος.

ὁ λύσας	ἡ λύσασα	τὸ λύσαν.

§ 3.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐρεστώς.

παιδεύω	παιδεύεις	παιδεύει
παιδεύομεν	παιδεύετε	παιδεύουσι.

Παρατατικός.

ἐπαίδευον	ἐπαίδευες	ἐπαίδευε
ἐπαιδεύομεν	ἐπαιδεύετε	ἐπαίδευον.

Ἄοριστος.

ἐπαίδευσα	ἐπαίδευσας	ἐπαίδευσε
ἐπαιδεύσαμεν	ἐπαιδεύσατε	ἐπαίδευσαν.

Μέλλων.

θὰ παιδεύσω	θὰ παιδεύσης	θὰ παιδεύση
θὰ παιδεύσωμεν	θὰ παιδεύσητε	θὰ παιδεύσωσι
καὶ θὰ παιδεύω	θὰ παιδεύης	θὰ παιδεύη
θὰ παιδεύωμεν	θὰ παιδεύητε	θὰ παιδεύωσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐρεστώς.

παίδευε	ἄς παιδεύη
παιδεύετε	ἄς παιδεύωσι.

Ἄοριστος.

παίδευσον	ἄς παιδεύση
παιδεύσατε	ἄς παιδεύωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐρεστώς.

ὁ παιδεύων	ἡ παιδεύουσα	τὸ παιδεῦον.

Ἄοριστος.

ὁ παιδεύσας	ἡ παιδεύσασα	τὸ παιδεῦσαν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ

Ἐρεστώς.

λύομαι	λύεσαι	λύεται
λύομεθα	λύεσθε	λύονται.

Παρατατικός.

ἐλύομην	ἐλύεσο	ἐλύετο
ἐλύομεθα	ἐλύεσθε	ἐλύοντο.

Ἄοριστος.

ἐλύθην	ἐλύθης	ἐλύθη
ἐλύθημεν	ἐλύθητε	ἐλύθησαν

Μέλλω.

θα λυθῶ	θα λυθῆς	θα λυθῆ
θα λυθῶμεν	θα λυθῆτε	θα λυθῶσι
καὶ θα λύωμαι	θα λύησαι	θα λύηται
θα λυώμεθα	θα λύησθε	θα λύωνται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

λύου	ἄς λύηται
λύεσθε	ἄς λύωνται.

Ἀόριστος.

λύθητι	ἄς λυθῆ
λύθητε	ἄς λυθῶσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ λυόμενος	ἡ λυομένη	τὸ λυόμενον.

Ἀόριστος.

ὁ λυθείς	ἡ λυθεῖσα	τὸ λυθέν.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

παιδεύομαι	παιδεύεσαι	παιδεύεται
παιδεύομεθα	παιδεύεσθε	παιδεύονται.

Παρατατικός.

ἐπαιδευόμεν	ἐπαιδεύεσο	ἐπαιδεύετο
ἐπαιδευόμεθα	ἐπαιδεύεσθε	ἐπαιδεύοντο.

Ἀόριστος.

ἐπαιδεύθην	ἐπαιδεύθης	ἐπαιδεύθη
ἐπαιδεύθημεν	ἐπαιδεύθητε	ἐπαιδεύθησαν.

Μέλλω.

θα παιδευθῶ	θα παιδευθῆς	θα παιδευθῆ
θα παιδευθῶμεν	θα παιδευθῆτε	θα παιδευθῶσι
καὶ θα παιδεύωμαι	θα παιδεύησαι	θα παιδεύηται
θα παιδευώμεθα	θα παιδεύησθε	θα παιδεύωνται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

παιδεύου	ἄς παιδεύηται
παιδεύεσθε	ἄς παιδεύωνται.

Ἀόριστος.

παιδεύθητι	ἄς παιδευθῆ
παιδεύθητε	ἄς παιδευθῶσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ παιδευόμενος	ἡ παιδευομένη	τὸ παιδευόμενον.

Ἀόριστος.

ὁ παιδευθείς	ἡ παιδευθεῖσα	τὸ παιδευθέν.

§ 4.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τρίβω	τρίβεις	τρίβει
τρίβομεν	τρίβετε	τρίβουσι.

Παρατατικός.

ἔτριβον	ἔτριβες	ἔτριβε
ἐτρίβομεν	ἐτρίβετε	ἐτρίβον.

Ἄοριστος.

ἔτριψα	ἔτριψας	ἔτριψε
ἐτρίψαμεν	ἐτρίψατε	ἐτρίψαν.

Μέλλων.

θα τρίψω	θα τρίψης	θα τρίψη
θα τρίψωμεν	θα τρίψητε	θα τρίψωσι
καὶ θα τρίβω	θα τρίβης	θα τρίβη
θα τρίβωμεν	θα τρίβητε	θα τρίβωσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τρίβε	ἄς τρίβη
τρίβετε	ἄς τρίβωσι.

Ἄοριστος.

τρίψον	ἄς τρίψη
τρίψατε	ἄς τρίψωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ τρίβων	ἡ τρίβουσα	τὸ τρίβον.

Ἄοριστος.

ὁ τρίψας	ἡ τρίψασα	τὸ τρίψαν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τρίβομαι	τρίβεσαι	τρίβεται
τριβόμεθα	τρίβεσθε	τρίβονται.

Παρατατικός.

ἐτριβόμην	ἐτρίβεσο	ἐτρίβετο
ἐτριβόμεθα	ἐτρίβεσθε	ἐτρίβοντο.

Ἄοριστος.

ἐτρίφθην	ἐτρίφθης	ἐτρίφθη
ἐτρίφθημεν	ἐτρίφθητε	ἐτρίφθησαν.

Μέλλων.

θα τριφθῶ	θα τριφθῆς	θα τριφθῆ
θα τριφθῶμεν	θα τριφθῆτε	θα τριφθῶσι.
καὶ θα τρίβωμαι	θα τρίβησαι	θα τρίβηται
θα τριβώμεθα	θα τρίβησθε	θα τρίβωνται.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

τρίβου	ἄς τρίβηται
τρίβεσθε	ἄς τρίβωνται.

Ἄοριστος.

τρίφθητι	ἄς τριφθῆ
τρίφθητε	ἄς τριφθῶσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

	<i>Ἐρεστώς.</i>	
ὁ τριβόμενος	ἢ τριβομένη	τὸ τριβόμενον.
	<i>Ἄοριστος.</i>	
ὁ τριφθείς	ἢ τριφθεῖσα	τὸ τριφθέν.

§ 5.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

	<i>Ἐρεστώς.</i>	
βασανίζω	βασανίζεις	βασανίζει.
βασανίζομεν	βασανίζετε	βασανίζουσι.

	<i>Παρατατικός.</i>	
ἐβασάνιζον	ἐβασάνιζες	ἐβασάνιζε
ἐβασανίζομεν	ἐβασανίζετε	ἐβασάνιζον.

	<i>Ἄοριστος.</i>	
ἐβασάνισα	ἐβασάνισας	ἐβασάνισε
ἐβασανίσαμεν	ἐβασανίσατε	ἐβασάνισαν.

Μέλλων.

θὰ βασανίσω	θὰ βασανίσης	θὰ βασανίση
θὰ βασανίσωμεν	θὰ βασανίσητε	θὰ βασανίσωσι.
καὶ θὰ βασανίζω	θὰ βασανίζης	θὰ βασανίζη
θὰ βασανίζωμεν	θὰ βασανίζητε	θὰ βασανίζωσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

	<i>Ἐρεστώς.</i>	
βασάνιζε	ἄς βασανίζη	
βασανίζετε	ἄς βασανίζωσι.	

Ἄοριστος.

βασάνισον	ἄς βασανίση
βασανίσατε	ἄς βασανίσωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐρεστώς.

ὁ βασανίζων	ἢ βασανίζουσα	τὸ βασανίζον.
	<i>Ἄοριστος.</i>	
ὁ βασανίσας	ἢ βασανίσασα	τὸ βασανίσαν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

	<i>Ἐρεστώς.</i>	
βασανίζομαι	βασανίζεσαι	βασανίζεται
βασανιζόμεθα	βασανίζεσθε	βασανίζονται.

Παρατατικός.

ἐβασανιζόμην	ἐβασανίζεσο	ἐβασανίζετο
ἐβασανιζόμεθα	ἐβασανίζεσθε	ἐβασανίζοντο.

Ἄοριστος.

ἐβασανίσθην	ἐβασανίσθης	ἐβασανίσθη
ἐβασανίσθημεν	ἐβασανίσθητε	ἐβασανίσθησαν.

Μέλλων.

θὰ βασανισθῶ	θὰ βασανισθῆς	θὰ βασανισθῆ
θὰ βασανισθῶμεν	θὰ βασανισθῆτε	θὰ βασανισθῶσι
καὶ θὰ βασανίζωμαι	θὰ βασανίζησαι	θὰ βασανίζηται
θὰ βασανιζώμεθα	θὰ βασανίζησθε	θὰ βασανίζωνται

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐρεστώς.

βασανίζου ἄς βασανίζεται
βασανίζεσθε ἄς βασανίζονται.

Ἀόριστος.

βασανίσθητι ἄς βασανισθῆ
βασανίσθητε ἄς βασανισθῶσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐρεστώς.

ὁ βασανιζόμενος ἡ βασανιζομένη τὸ βασανιζόμενον

Ἀόριστος.

ὁ βασανισθείς ἡ βασανισθεῖσα τὸ βασανισθέν.

Ἀσκήσεις.

Διώκω, παλαίω, δακρύω, βρέχω, λάμπω, ὀνομάζω, θέλω, κλέπτω, δικάζω, τειχίζω, ὀπλίζω, καθαρίζω, νομίζω, ποτίζω, φυτεύω, θεραπεύω, κολακεύω, κλαδεύω, παιδεύω, κηδεύω, νεύω, ποτίζω, βαδίζω, χαρίζω, θερίζω, κλείω, χύνω, μηνύω, σκαλίζω, σχίζω, καπνίζω, δανείζω, φρονέομαι, στοχάζομαι, δικάζομαι, πλέκομαι, κωλύομαι.

§ 6.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐρεστώς.

νικῶ νικᾷς νικᾷ
νικῶμεν νικᾶτε νικῶσι.

Παρατατικός.

ἐνίκων ἐνίκας ἐνίκα
ἐνικῶμεν ἐνικᾶτε ἐνίκων.

Ἀόριστος.

ἐνίκησα ἐνίκησας ἐνίκησε
ἐνικήσαμεν ἐνικήσατε ἐνίκησαν.

Μέλλων.

θα νικήσω θα νικήσης θα νικήση
θα νικήσωμεν θα νικήσητε θα νικήσωσι.
καὶ θα νικῶ θα νικᾷς θα νικᾷ
θα νικῶμεν θα νικᾶτε θα νικῶσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐρεστώς.

νίκα ἄς νικᾷ
νικᾶτε ἄς νικῶσι.

Ἀόριστος.

νίκησον ἄς νικήση
νικήσατε ἄς νικήσωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐρεστώς.

ὁ νικῶν ἡ νικῶσα τὸ νικῶν.

Ἀόριστος.

ὁ νικήσας ἡ νικήσασα τὸ νικήσαν.

§ 7.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

φιλῶ	φιλεῖς	φιλεῖ
φιλοῦμεν	φιλεῖτε	φιλοῦσι.

Παρατατικός.

ἐφίλουν	ἐφίλεις	ἐφίλει
ἐφιλοῦμεν	ἐφιλεῖτε	ἐφίλουν.

Ἀόριστος.

ἐφίλησα	ἐφίλησας	ἐφίλησε
ἐφιλήσαμεν	ἐφιλήσατε	ἐφίλησαν.

Μέλλων.

θα φιλήσω	θα φιλήσης	θα φιλήση
θα φιλήσωμεν	θα φιλήσητε	θα φιλήσωσι.
καὶ θα φιλῶ	θα φιλήῃς	θα φιλήῃ
θα φιλώμεν	θα φιλήῃτε	θα φιλώσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

φίλει	ἄς φιλήῃ
φιλεῖτε	ἄς φιλώσι.

Ἀόριστος.

φίλησον	ἄς φιλήσῃ
φιλήσατε	ἄς φιλήσωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ φιλῶν	ἡ φιλοῦσα	τὸ φιλοῦν.

Ἀόριστος.

ὁ φιλήσας	ἡ φιλήσασα	τὸ φιλήσαν.

§ 8.

ΟΡΙΣΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

πληρῶ	πληροῖς	πληροῖ
πληροῦμεν	πληροῦτε	πληροῦσι.

Παρατατικός.

ἐπλήρουν	ἐπλήρους	ἐπλήρου
ἐπληροῦμεν	ἐπληροῦτε	ἐπλήρουν.

Ἀόριστος.

ἐπλήρωσα	ἐπλήρωσας	ἐπλήρωσε
ἐπληρώσαμεν	ἐπληρώσατε	ἐπλήρωσαν.

Μέλλων.

θα πληρώσω	θα πληρώσης	θα πληρώσῃ
θα πληρώσωμεν	θα πληρώσητε	θα πληρώσωσι.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ.

Ἐνεστώς.

πλήρου	ἄς πληροῖ
πληροῦτε	ἄς πληρῶσι.

Ἄοριστος.

πλήρωσον	ἄς πληρώση
πληρώσατε	ἄς πληρώσωσι.

ΜΕΤΟΧΗ.

Ἐνεστώς.

ὁ πληρῶν	ἡ πληροῦσα	τὸ πληροῦν.

Ἄοριστος.

ὁ πληρώσας	ἡ πληρώσασα	τὸ πληρῶσαν.

Ἀσκήσεις.

Τιμῶ, νικῶ, πεινῶ, γελῶ, ἀγαπῶ, φθονῶ, τηρῶ, μισῶ, τελῶ, ποιῶ, κυβερνῶ, τολμῶ, ζητῶ, ἀπαιτῶ, ὀμιλῶ, ὑμνῶ, δουλῶ, πολεμῶ, στεφανῶ, ἐλευθερῶ, μισθῶ, ἐρημῶ, ζημιῶ, χρυσῶ.

Οἱ καλοὶ μαθηταὶ ἐκπληροῦσι τὰ καθήκοντά των. Ὁ ἀχάριστος λησμονεῖ τὰς εὐεργεσίας. Ὁ ἐργάτης σκάπτει, ὁ θεριστὴς θερίζει. Ὁ λύχνος φωτίζει. Ὁ ἵππος χρεμετίζει. Ὁ βασιλεὺς βασιλεύει. Τὰ ἄστρα δύνουσιν. Ὁ νικητὴς στεφανοῦται. Ἡμεῖς ἀγαπῶμεν τὰ ἄνθη. Ἡ ἀμυγδαλὴ ἀνθεῖ τὸν χειμῶνα. Σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει. Ἡ ἐργασία πλουτίζει. Ὁ γεωργὸς καλλιεργεῖ τὴν γῆν. Ὁ διδάσκαλος διδάσκει. Ὁ κύων ὕλακτεῖ. Ὁ ἀλέκτωρ λαλεῖ. Ἡ μέλισσα βομβεῖ. Ὁ ψεύστης ἀπατᾶ ἑαυτόν. Ὁ ἀμελής μαθητὴς ἀγαπᾶ τὰ παιγνίδια καὶ μισεῖ τὴν μελέτην. Τὰ μέταλλα ἐξορύττομεν ἐκ τῆς γῆς. Ὁ Θεὸς φροντίζει περὶ ἡμῶν. Ὁ διδάσκαλος ἡμᾶς μὲν ἐβράβευσε, σᾶς δὲ ἐτιμώρησεν.

δ) Ὅσα ῥήματα ἄρχονται ἀπὸ συμφώνου λαμβάνουσιν ἐν ἀρχῇ τοῦ παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου εἰς τοῦτο λέγεται αὐξήσις συλλαβική· οἶον·

παίζω, ἔπαιζον, ἔπαιξα· γράφω, ἔγραφον, ἔγραφα· πλέκω, ἔπλεκον, ἔπλεξα κ. τ. λ.

ε) Ὅσα δὲ ῥήματα ἄρχονται ἀπὸ βραχέος φωνήεντος ἐκτείνουσιν αὐτὸ εἰς μακρόν· τοῦτο ὀνομάζεται αὐξήσις χρονική· οἶον·

ἐλπίζω, ἤλπιζον, ἤλπισα· ἀγαπῶ, ἠγάπων, ἠγάπησα· ὀνομάζω, ὠνόμαζον, ὠνόμασα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Σύνδεσμοι.

α) Συμπλεκτικοί· καί, οὔτε, μήτε·
 Αἰτιολογικοί· διότι, ἐπειδὴ·
 Τελικοί· γὰ, ἵνα, ὅπως·
 Συλλογιστικοί· λοιπόν, ἄρα, ὥστε.

β) Οἱ σύνδεσμοι συνδέουσι πρὸς ἀλληλαδμοριδῆ μέρη τῆς προτάσεως ἢ καὶ ὀλοκλήρους προτάσεις.

Ἀσκήσεις.

Ἡ ὄρασις, καὶ ἡ ὄσφρησις, καὶ ἡ ἀκοή, καὶ ἡ γεῦσις, καὶ ἡ ἀφή εἶναι αἱ πέντε αἰσθήσεις τοῦ ἀνθρώπου· οὔτε σὺ οὔτε ὁ ἀδελφός σου ἤλθετε χθὲς εἰς τὸ σχολεῖον· ὁ Δημήτριος καὶ ἡ Ἑλένη εἶναι ἀδελφοί. Ὅταν ὁ διδάσκαλος διδάσκη, πρέπει οἱ μαθηταὶ γὰρ ἦναι προσεκτικοί· φοιτῶμεν εἰς τὰ σχολεῖα, ἵνα μάθωμεν γράμματα· οἱ ἀστέρες φωτίζουν, ἀλλὰ δὲν θερμαίνουσιν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

α) Αἱ κύριαι προθέσεις εἶναι δεκαοκτώ καὶ διαιροῦνται εἰς μονοσυλλάβους :

ἐν, εἰς, ἐκ, πρὸς, πρό, (σύν)

καὶ εἰς δισυλλάβους :

ἀνά, κατὰ, διὰ, μετὰ, μέ, παρά, ἀντί, ἐπί, περί, ἀπό, ὑπό, ὑπέρ, (ἀμφί).

Ἀσκήσεις.

Οἱ μαθηταὶ γυμνάζονται ἐν τῷ γυμναστηρίῳ, διδάσκονται δὲ ἐν τῇ παραδόσει. Ἀπό τινος χρόνου δὲν φοιτῶ εἰς τὸ σχολεῖον. Τὰ καλὰ παιδιά μανθάνουσι τὰ μαθήματά των ἐν τῇ οἰκίᾳ. Ἐπιστρέφω ἐκ τοῦ περιπάτου εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἐγεννήθην πρὸ δέκα ἐτῶν. Βλέπομεν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἀκούομεν διὰ τῶν ὠτῶν. Ὁ πατήρ μου ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν τὴν τρίτην ὥραν μετὰ μεσημβρίαν. Διὰ τοὺς καρπούς καλλιεργοῦμεν τὰ δένδρα. Ὁ Μιλτιάδης ἐσπούδασεν ὑπὲρ τὰ δέκα ἔτη. Ἡ σελήνη στρέφεται περὶ τὴν γῆν ἢ δὲ γῆ περὶ τὸν ἥλιον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

α) Τὸ τελικὸν φωνῆεν λέξεως ἐκθλίβεται, ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχῆται ἀπὸ φωνήεντος· σημεῖον δὲ τῆς ἐκθλίψεως εἶναι ἡ ἀπόστροφος (')· οἷον· κατὰ ἐμοῦ = κατ' ἐμοῦ, ἀντὶ αὐτοῦ = ἀντ' αὐτοῦ, παρὰ ὀλίγον = παρ' ὀλίγον.

Ἀσκήσεις.

Ζήτητε χάριτας παρὰ ἀνθρώπου εὐγενοῦς. Παρὰ ἐκείνου ἔλαβον χρήματα. Δὲν σὲ ἐτιμώρησα ἐγώ, ἀλλὰ ὁ νόμος. Θὰ ἔλθῃ ἀντὶ ἐμοῦ ὁ ἀδελφός μου. Σὺ ἔρχεσαι μετὰ ἐμοῦ, ἀλλὰ ἐκεῖνος οὐχί. Ἦλθες, ἀλλὰ ἔφυγες ἀμέσως. Ἐορτάζω κατὰ ἔτος. Ἐρχομαι ἀπὸ ἔξω. Πολλοὶ λέγουσιν ἄλλα ἀντὶ ἄλλων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'.

Ἐπιρρήματα.

Τοπικά, ἄνω, κάτω, ἔσω, ἔξω, ἐκεῖ, ἐνταῦθα, ἄλλοῦ, πανταχοῦ, ἐντεῦθεν, πέραν, κτλ.

Χρονικά, πότε, σήμερον, αὔριον, χθές, πρωί, ἔπειτα, πέρυσιν, εὐθύς, κτλ.

Τροπικά, πῶς, οὕτως, ἄλλως, καλῶς, κακῶς, ὡς, ἐξῆς, κτλ.

Ποσοτικά, πόσον, ποσάκις, λίαν, πάνυ, ὀλίγον, πολύ, μάλιστα, πολλάκις, τσάκις κτλ.

Ἀσκήσεις.

Σήμερον θὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἀγοράν. Αὔριον θὰ ἐξέλθω εἰς περίπατον. Κατοικῶ ἐνταῦθα. Ἐκεῖ συχνάζουσι οἱ ἄεργοι νέοι. Πέρυσι ἤμην κατὰ ἐν ἔτος μικρότερος. Ὁ Θεὸς εἶναι πανταχοῦ παρών. Χθὲς ἐγίνωσκον πολὺ καλῶς τὸ μάθημά μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

§ 1.

α) Ἡ λέξις λέγεται παράγωγος, ὅταν σχηματίζεται ἐξ ἄλλης· οἷον·

Γεωργιάδης (Γεώργιος)· Ἀθηναῖος (Ἀθηναί)· κακία (κακός)· ἀμέλεια (ἀμελής)· Παρθενών (παρθένος)· ιερωσύνη (ιερός)· εὖνοια (εὖνους)· ταχύτης (ταχύς)· δικαστής (δικάζω).

§ 2.

α) Ἡ λέξις λέγεται σύνθετος, ὅταν σχηματίζεται ἐκ τῆς ἐνώσεως δύο λέξεων· οἷον· ἀνθρωπο-φάγος, σαρκο-φάγος, φιλό-πονος, φιλό-θεος, παιδ-αγωγός, εὐ-τυχής, δυσ-τυχής, φιλό-μουσος, φιλό-τεχνος, σωμασκία, κατ-έρχομαι, συν-έρχομαι, συν-τρέχω, ἐπι-τρέπω, δια-στρέφω.

Ἀσκήσεις.

Οἱ ἀρχαῖοι ἦσαν εἰδωλολάτραι. Ὁ εὐτακτος καὶ ἐπιμελής μαθητὴς ἀγαπᾶται ὑπὸ πάντων. Ὁ Θεὸς εἶναι πανάγαθος. Ὁ καὶ εἶναι σύνδεσμος. Ὁ λύκος εἶναι λίαν ἐπικίνδυνος. Ὁ φυγόπονος δὲν προκόπτει. Ὁ βόσκων χοίρους λέγεται συβότης. Ὁ ἀδάμας εἶναι λίθος πολύτιμος. Οἱ ῥύακες καὶ οἱ ποταμοὶ ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ ἀλώπηξ προαισθάνεται τὰς παγίδας καὶ καταφεύγει εἰς ἀποτόμους θέσεις, ἵνα μὴ συλληφθῇ.

ΤΕΛΟΣ.

